

DRDT 4 u 2

***Beleidsimpuls jeugd
Acties voor een samenhangend
jeugdbeleid
2004-2008***

Januari 2004

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
De beleidsimpuls jeugd	5
Communicatie en overleg	6
Samenhang gemeentelijke sectoren en instellingen	6
1. Visie en uitgangssituatie	7
1.1. Visie	7
1.2. Landelijke ontwikkelingen	8
1.2.1. Operatie Jong	8
1.2.2. Wet op de Jeugdzorg	8
1.3. Jeugdbeleid in Dordrecht	9
1.3.1. Beknopte samenvatting	9
1.3.2. Het Jeugdbeleid in Dordrecht	10
1.3.3. De doelgroep van het jeugdbeleid	10
1.3.4. Wat stellen we ons ten doel ten aanzien van het jeugdbeleid?	10
1.4. Regie en sturing	13
1.4.1 De regisseur van het lokaal jeugdbeleid: de gemeente	13
1.4.2. Stand van zaken samenhang in het jeugdbeleid in Dordrecht	13
1.5 Hoe gaan we de regie vorm geven:	14
1.5.1 Interne afstemming	14
1.5.2. Externe afstemming	14
1.6 Wijkgericht werken	15
1.7 De sluitende aanpak	15
1.8 Keten	15
1.9 Indicatoren.....	16
1.10 Geraadpleegde bronnen	16
De domeinen van het jeugdbeleid	18
Domein 1 Educatie/onderwijs	18
Domein 2 Spelen en verkennen/vrijtijdsbesteding	19
Domein 3 Kinderopvang	21
Domein 4 Gezondheid	22
Domein 5 Opvoedingsondersteuning	23
Domein 6 Hulpverlening en bescherming	24
Domein 7 Veiligheid	26
Domein 8 Werk	29
Acties beleidsimpuls	31
1. Uitvoeringsplan educatie/ onderwijs	32
2. Uitvoeringsplan spelen en verkennen/vrijtijdsbesteding	33
4. Uitvoeringsplan jeugdgezondheidszorg.....	40
5. Uitvoeringsplan opvoedingsondersteuning	41
6. Uitvoeringsplan hulpverlening en bescherming	44
7. Uitvoeringsplan Veiligheid	47
8. Uitvoeringsplan werk.....	49
Planning uitvoering acties	50
Financiële paragraaf.....	52
Bijlagen	56
Doelstellingen Grotestedenbeleid	57
Landelijke ontwikkelingen	59
Overzicht jeugd- en jongerenactiviteiten plus organisaties in het kader van het Lokaal Jeugdbeleid (per 02/02/2004)	62

Leeswijzer

Als eerste treft u een samenvatting van de belangrijkste punten uit de *beleidsimpuls jeugd* aan. Vervolgens de afzonderlijke hoofdstukken.

In hoofdstuk 1 komen de visie en de uitgangspunten van het jeugdbeleid aan de orde, evenals landelijke en lokale ontwikkelingen.

In hoofdstuk 2 worden de domeinen van het Dordtse jeugdbeleid beschreven. Per domein wordt een korte stand van zaken gegeven over de voorzieningen uit de (sociale) basisinfrastructuur jeugd en het aanbod voor degenen die hulp nodig hebben. Bij de punten ter verbetering worden de tekortkomingen in dit aanbod genoemd. Ook deelname van kinderen en jongeren aan deze voorzieningen wordt hierbij betrokken.

Per domein wordt bekeken hoe het met de jeugd gesteld is. Aandachtspunten worden vermeld. Deze komen o.a. uit de *Jeugdmonitor 2001* en uit de gesprekken die met jongeren zijn gevoerd tijdens de Jouwweek. De verbeter- en aandachtspunten worden per domein in acties omgezet om zo de beoogde en meetbare resultaten te gaan realiseren. In het uitvoeringsplan worden deze verder uitgewerkt.

Per domein komt verder 'de sluitende aanpak' aan de orde. Deze sluitende aanpak is er op gericht om alle kinderen die problemen hebben in beeld te krijgen en vroegtijdig van hulp te kunnen voorzien. Er wordt een beschrijving gegeven van de stand van zaken in het betreffende domein. Ook komt aan de orde of er voldoende activiteiten in de wijken zijn. Ten slotte wordt de mate van betrokkenheid van de jeugd bij de activiteiten in de domeinen bekeken.

Hoofdstuk 3

Dit is het uitvoeringsplan van de *beleidsimpuls jeugd*. In dit hoofdstuk wordt alles wat aan verbetering toe is als actiepunt, per domein, uitgewerkt.

Samenvatting

In het meerjaren(beleids)programma 2002-2006 wordt veel aandacht besteed aan de jeugd in onze stad. Het college vindt het belangrijk de jeugd te betrekken bij de ontwikkeling van de stad, aandacht te besteden aan de onderwijsvernieuwing, voorzieningen en veiligheid. In de *beleidsimpuls jeugd* wordt het bestaande jeugdbeleid verder uitgewerkt en in acties beschreven.

Aanleiding

De nota *jeugd in beeld* is in 1996 door de gemeenteraad vastgesteld. Deze nota jeugdbeleid is de start geweest voor de verdere ontwikkeling van het jeugdbeleid in Dordrecht. De doelen van *jeugd in beeld* zijn als volgt geformuleerd:

Doel 1

Het bieden van ontwikkelingskansen, ontplooiing, ontmoeting en ontspanning voor alle kinderen en jongeren zodat ze als volwaardige inwoners kunnen deelnemen aan het maatschappelijk leven in onze stad.

Doel 2

Signaleren van beginnende problemen (preventie) en vroegtijdig aanpakken van problemen om risico's te beperken en te voorkomen dat jeugdigen uitvallen.

Doelgroep van het jeugdbeleid

Ontwikkelingen

Sinds deze nota is vastgesteld is er twee maal onderzocht hoe het met de Dordtse jeugd gaat (jeugdmonitor 1999 en 2001) en is het jeugdbeleid (2001) geëvalueerd. Verder zijn er allerlei maatschappelijke ontwikkelingen die effect hebben op de jeugd. Voorbeelden van deze ontwikkelingen zijn: jongeren die zonder startkwalificatie schoolverlaten; het gebruik van de openbare ruimte staat meer onder druk; de tolerantie tussen kinderen, jongeren en volwassenen in de openbare ruimte lijkt verminderd en kinderen en jongeren in de wijk weten niet goed invulling te geven aan de vrije tijd.

De beleidsimpuls jeugd

De bovenstaande ontwikkelingen maken duidelijk dat het gemeentelijk jeugdbeleid dynamisch moet zijn en regelmatig tegen het licht gehouden moet worden. Dit dynamische karakter van het jeugdbeleid leidt tot de voorliggende beleidsimpuls. Geen volledige herijking (uit de evaluatie blijkt dat doelen, doelgroep en uitgangspunten gehandhaafd kunnen blijven), wel andere en nieuwe speerpunten. Ook gaat er veel goed in het jeugdbeleid: meer jongeren voelen zich betrokken bij de stad, er zijn meer uitgaansgelegenheden, deelname aan het peuterwerk stijgt en er is een MDT (multidisciplinair team) structuur voor 0-16 jarigen. Het verschil met het voorgaande beleid is meer aandacht voor een aanbod dat meer afgestemd is op de vraag en meer samenhang heeft zowel binnen de gemeente als met externe partners. De gemeente is verantwoordelijk voor het kader (wat er gebeuren moet) en de instellingen zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van het beleid.

De doelgroep van het jeugdbeleid zijn alle kinderen en jongeren van 0-23 jaar. Het jeugdbeleid richt zich op alle kinderen en jongeren. Soms is er sprake van beleid voor specifieke groepen wanneer blijkt dat er achterstanden zijn. Dit beleid zien we terug bij de Voor- en voorschoolse educatie wanneer er sprake is van taalachterstanden, bij voortijdig schoolverlaten wanneer jongeren zonder startkwalificatie schoolverlaten of bij opvoedingsondersteuning aan ouders. In de beleidsimpuls worden domeinen (waar kinderen en jongeren in hun leven mee te maken krijgen) als uitgangspunt genomen. Hierdoor worden het kind en de jongere centraal gesteld en niet de instelling die het beleid uitvoert. Datgene wat verbetering nodig heeft, wordt per domein in de acties beschreven. Per domein worden acties benoemd die prioriteit hebben. Succesvol jeugdbeleid (SCP 2003) hangt samen met een aantal randvoorwaarden, zoals de betrokkenheid van jongeren, ketensturing en maatwerk. Effecten van het jeugdbeleid zijn niet één op één vast te stellen.

Speerpunten in het Dordtse Jeugdbeleid: de Dordtse jeugdagenda

Om de aandacht voor de jeugd gericht en effectief in te zetten zijn de volgende speerpunten geformuleerd:

Speerpunten

Er voor zorgen dat kinderen en jongeren kunnen blijven deelnemen aan het onderwijs/
voorkomen schooluitval.

Verbeteren van de veiligheid op school en in de openbare ruimte.

Verbeteren van de vrijetijdsbesteding.

Verbeteren van de leefstijl (bewegen, eten, drinken, schulden).

Hoe werken we aan deze speerpunten?

In de domeinen onderwijs, hulpverlening, gezondheid en veiligheid staan acties die bijdragen aan de speerpunten.

Regie en sturing

Een belangrijke voorwaarde om het beleid te laten slagen is het verbeteren van de samenhang en samenwerking tussen de diverse instellingen. Door het voeren van regie kan de gemeente samen met de partners in het jeugdbeleid, het beleid succesvol laten ontwikkelen.

Prioriteiten per domein:

Educatie en onderwijs

Versterken van de sluitende aanpak van 0-6 jarigen, als onderdeel van de sluitende aanpak 0-23 jaar.

School in de samenleving en de Voorschoolse periode.

Spelen en verkennen

Verbeteren jongerenaccommodaties, Verbeteren van het pedagogisch klimaat in de wijk door uitbreiding kinderwerk, Tos en georganiseerd spelen. Herbezinnen jongerenwerk.

Kinderopvang

Ontwikkelen van specifieke activiteiten voor de doelgroepen.

Gezondheidszorg

Signaleren van kinderen met risico's. Leefstijl (meer bewegen, gezond eten, verminder Alcohol- en drugsgebruik, minder schulden).

Hulpverlening en bescherming

Sluitende aanpak: voorkomen van schulden (preventie en vroegtijdig aanpakken van problemen).

MDT uitbreiden naar HAVO/VWO, verbeteren signalering van problemen, verbeteren toegankelijkheid voorzieningen.

Veiligheid

Verbeteren preventieve, curatieve en repressieve aanpak van jeugd en veiligheid, veilig uitgaan in de stad, 'hangen' in de openbare ruimten.

Intensiveringen

Inzet middelen:

In de *beleidsimpuls jeugd* wordt aanspraak gemaakt op de PM post in het MJP. Naast een verzoek voor extra middelen, levert de sector Onderwijs en Welzijn (O&W) een financiële bijdrage aan de nieuwe investeringen. Deze nieuwe investeringen dragen bij aan de prioriteiten uit de beleidsimpuls. Concreet gaat het hier om:

Uitbreiden *Thuis op staat* (TOS) en georganiseerd spelen (speerpunt 1), uitbreiden signaleringsnetwerken (speerpunten 1 en 2), uitbreiden en handhaven MDT in het voortgezet onderwijs (speerpunt 1).

Naast de inzet van de sector O&W vraagt het realiseren van deze impuls de inzet van de sectoren:

Openbare Orde en Veiligheid (OOV): hangjongeren in stadspolders, KidsTegenGeweld, verbeteren aanpak jeugd en veiligheid, sluitende aanpak veelplegers.

Sector Stadswerken: integraal speelruimtebeleid, verminderen enge plekken.

Sector Cultuur: versterken activiteiten aanbod in de wijken.

Sector Sport en Recreatie: integraal speelruimtebeleid. Versterken activiteiten aanbod in de wijken.

Sector Stadsontwikkeling: integraal speelruimtebeleid, verminderen enge plekken.

De beleidsimpuls jeugd

Waarom een beleidsimpuls?

Sinds in Dordrecht de nota *jeugd in beeld* is vastgesteld, zijn er allerlei maatschappelijke ontwikkelingen die er aan bijdragen dat het jeugdbeleid aan een nieuwe impuls toe is. Er zijn ontwikkelingen bij de jeugdigen zelf, zoals de stijging van de jeugdwerkloosheid en toenemende stress. Maar ook beleidsontwikkelingen hebben invloed op het lokale jeugdbeleid, zoals de invoering van de integrale jeugdgezondheidszorg en de Wet op de Jeugdzorg. Deze dragen er toe bij dat de nota *jeugd in beeld* aan een impuls toe is, te weten: de beleidsimpuls jeugd.

Wat is de beleidsimpuls?

De beleidsimpuls jeugd is geen nieuwe nota jeugdbeleid. Het is een kader, opnieuw vastgesteld door de gemeenteraad, met een activiteitenplan dat noodzakelijke nieuwe activiteiten voor het jeugdbeleid beschrijft.

In de impuls wordt het huidige aanbod aan jeugdactiviteiten *niet* beschreven. Het gaat hier alleen over nieuwe initiatieven die nodig zijn om het jeugdbeleid verder te ontwikkelen. In de bijlagen worden de huidige activiteiten in beeld gebracht.

Communicatie en overleg

De *beleidsimpuls jeugd* is ontstaan op basis van diverse bronnen. In de eerste plaats zijn de uitkomsten van twee interactieve beleidstrajecten meegenomen. Het gaat hier om de trajecten van de Jouwweek en Opvoedingsondersteuning, waar jeugd, ouders en instellingen actief bij betrokken waren. Daarnaast worden de gegevens uit de *Jeugdmonitor 2001* gebruikt. Verder zijn er gesprekken gevoerd met diverse vertegenwoordigers van sectoren binnen de gemeente die verantwoordelijk zijn voor onderdelen van het jeugdbeleid. Beleidsnotities en wijkjaarplannen zijn geraadpleegd.

Hoe wordt de doelgroep van het jeugdbeleid bij de beleidsimpuls betrokken?

Jeugd en ouders

De doelgroep van de *beleidsimpuls jeugd* zijn kinderen, jongeren en ouders. Zij worden betrokken bij de uitvoering van diverse acties.

De verantwoordelijke initiatiefnemer van een actie werkt het volgende uit:

1. Hoe de jeugd betrokken wordt bij het ontwikkelen en uitvoeren van de actie.
 2. Hoe de jeugd die betrokken wordt bij de actie, een afspiegeling is van de doelgroep (geslacht, etniciteit, opleidingsniveau enz). Voorbeelden van communicatie met de doelgroep zijn: gesprekken op school, de jongerenwebsite, het jongerenwerk en de Luidspreker.
 3. Hoe de ouders betrokken worden bij het ontwikkelen en uitvoeren.
- Het bovenstaande wordt opgenomen in het communicatieprotocol.

Samenhang gemeentelijke sectoren en instellingen

Instellingen

De gemeente gaat meer sturing en richting geven aan het jeugdbeleid. Ook op verzoek van verschillende partners uit de stad wordt aan de regierol meer inhoud geven. Doel is een sluitende aanpak in het jeugdbeleid.

Sectoren

Het jeugdbeleid is facetbeleid. Dit houdt in dat veel gemeentelijke sectoren onderdelen van het jeugdbeleid ontwikkelen en uitvoeren. Deze zijn zelf verantwoordelijk voor hun beleidsterrein. De sector Onderwijs en Welzijn (O&W) zorgt op basis van de vastgestelde kaders voor de samenhang.

O&W maakt samen met de sectoren afspraken welke acties er ondernomen moeten worden in het kader van de *beleidsimpuls jeugd*. Per actie staat vermeld welke sector of instelling de initiatiefnemer en verantwoordelijke is voor het halen van het resultaat. De sectoren worden gevraagd hun acties in hun komende jaarplannen op te nemen. De sector O&W gaat binnen de gemeente regelmatig overleg voeren over samenhang en afstemming.

Beleidsimpuls jeugd

1. Visie en uitgangssituatie

1.1. Visie

Investeren in jeugd: een maatschappelijke noodzaak

Voorwaarden voor een gezonde ontwikkeling zijn voor de jeugd relatief gunstig (bron: jeugdbeleid in Ba(la)ns, VNG). Onze moderne samenleving stelt echter steeds nieuwe eisen aan de jeugd en zijn omgeving. Hun keuzevrijheid neemt toe, maar ook het beroep dat wordt gedaan op hun zelfsturend vermogen. De enorme groei van de kennis en informatiemaatschappij brengt met zich mee dat zij zich steeds nieuwe kennis en vaardigheden eigen moeten maken. Daarnaast combineren steeds meer ouders de zorg voor kinderen met werken buitenshuis. Hierdoor veranderen de functies van het gezin en de voorzieningen voor opvang en onderwijs. Waarden, normen en leefpatronen staan steeds minder vast. Dit biedt kansen voor de jeugd, maar ook minder houvast. Het risico om niet aan de nieuwe eisen te voldoen neemt toe en is voor de één groter dan voor de ander.

Ook bij de jeugd zijn verschillende ontwikkelingen te zien. Zo hebben jongeren meer te besteden, bepaalde groepen jongeren verlaten school zonder startkwalificatie, de tolerantie tussen kinderen, jongeren en volwassenen in de openbare ruimten lijkt te verminderen en jeugdigen hebben meer vrienden uit diverse culturen. Deze ontwikkelingen hebben hun effect op de jeugd.

Als achterstanden voor bepaalde groepen zich opstapelen zou een tweedeling kunnen ontstaan. De jeugd uit zwakkere sociaal-economische groepen loopt meer risico.

Uitgangssituatie

Jeugd, ouders en overheid zijn gezamenlijk verantwoordelijk

In de basisinfrastructuur voor de jeugd is een 'gat' ontstaan. Dit is geconcludeerd door Prof. Micha de Winter. Volgens hem zijn de vertrouwde kaders waar volwassenen en kinderen elkaar ontmoeten en waar werd opgevoed er niet meer of hebben aan betekenis ingeboet. Zo zijn in de buurt te weinig voorzieningen voor kinderen en is deze niet veilig genoeg. Volwassenen bekommeren zich te weinig om de jeugd. De school is anoniem geworden. Dit betekent dat de verantwoording voor de opvoeding zwaar drukt op ouders en in mindere mate op scholen. De ouders zijn primair verantwoordelijk voor de opvoeding van hun kinderen. Echter, opgroeien en opvoeden is niet alleen de verantwoordelijkheid van ouders. De overheid heeft hierbij nadrukkelijk een taak. Mede op grond van het Verdrag betreffende de Rechten van het kind heeft de overheid de taak voorwaarden te scheppen om gezinnen in staat te stellen hun werk als primaire opvoeder zo goed mogelijk te vervullen. Zij moet zorg dragen voor basisvoorzieningen voor jeugd: onderwijs, gezondheidszorg en een veilige leefomgeving. Naast deze zorg heeft zij ook de verantwoording extra aandacht te geven aan de kwetsbare jeugd, bescherming en extra begeleiding, wanneer hun ontwikkeling in het gedrang komt. Naast de overheid en ouders zijn ook andere instituties in het publieke domein mede verantwoordelijk voor het opvoeden van kinderen en jongeren.

1.2. Landelijke ontwikkelingen

Twee belangrijke landelijke ontwikkelingen die invloed hebben op het jeugdbeleid worden hieronder beschreven, namelijk *Operatie Jong* en de *Wet op de Jeugdzorg*.

1.2.1. Operatie Jong

Operatie Jong is een interdepartementaal samenwerkingsverband tussen de departementen van VWS, OCW, Justitie, SZW en BZK. Met *Operatie Jong* wil het kabinet de samenhang in het jeugdbeleid vergroten door de belangrijkste knelpunten in de uitvoering van het jeugdbeleid op te lossen. Ook wil zij de verschillende onderdelen van het rijksbeleid beter op elkaar afstemmen. Het doel van het beleid is kinderen en jongeren met problemen op tijd en adequaat te ondersteunen in hun verdere ontwikkeling. Voor meer samenhang in het jeugdbeleid moet een gezamenlijke route voor de komende jaren worden uitgezet. De jeugdagenda is hiervoor de start. Het is een algemeen kader, dat het handvat biedt voor nieuwe beleidsinitiatieven. Deze agenda wordt na overleg met het veld vastgesteld en is richtsnoer voor het beleid voor de komende jaren.

1.2.2. Wet op de Jeugdzorg

Jeugdzorg

De jeugdzorg is bedoeld voor jeugdigen tot 18 jaar die ernstige opvoedings- en opgroei problemen hebben, voor wie ondersteuning door de algemene voorzieningen zoals onderwijs, jeugdgezondheidszorg of maatschappelijk werk niet helpt. Jeugdzorg is er ook voor de ouder of opvoeder.

Het doel van de wet is de zorg aan jeugdigen en hun ouders te verbeteren en hun positie te versterken. De cliënt staat centraal in een meer transparant en eenvoudiger georganiseerd stelsel voor jeugdzorg.

De wet richt zich op de *niet* vrij toegankelijke en dus geïndiceerde opvoed- en opgroeihulp.

De gemeente is verantwoordelijk voor de vrij toegankelijke opgroei en opvoedhulp. Deze vormen van hulp vallen binnen de domeinen opvoedingsondersteuning en hulpverlening.

De wet treedt naar verwachting medio 2004 of begin 2005 in werking.

1.3. Jeugdbeleid in Dordrecht

De landelijke ontwikkelingen zijn besproken en nu volgen de Dordtse ontwikkelingen.

In de *beleidsimpuls jeugd* wordt per domein een stand van zaken gegeven. Deze is onder andere gebaseerd op de uitkomsten van de *Jeugdmonitor 2001*. Per domein worden op basis van deze uitkomsten de belangrijkste aandachtspunten en acties bepaald die nodig zijn om tot verbetering te komen. De betreffende jeugdmonitor wordt beknopt samengevat en een aantal aandachtspunten wordt vermeld.

1.3.1. Beknopte samenvatting

Op 1 januari 2001 wonen in Dordrecht 34.500 inwoners van 22 jaar of jonger. Dit is bijna 30% van de bevolking. Ruim 10% van hen is tussen de 12 en de 22 jaar. Bijna 80% van de jeugd is autochtoon en iets meer dan 20% allochtoon.

Leefstijl

Bijna 80% van de jeugd heeft een gezonde leefstijl, zij roken niet en drinken soms alcohol. 20% gebruikt iets meer genotsmiddelen en beperkt drugs. 5% van de jongeren bestaat uit zwaardere gebruikers van genotsmiddelen inclusief drugs.

Psychosociaal welbevinden

Bij 25% van de Dordtse jongeren wordt er psychosociale problematiek vermoed. Bij relatief veel jongeren uit Crabbefhof/Zuidhoven is er sprake van een vermoeden van psychosociale problemen. Meer meisjes dan jongens hebben waarschijnlijk deze problemen.

In Wielwijk, Oud Krispijn en Crabbefhof/Zuidhoven maken meer jongeren zich zorgen over hun toekomst dan de jongeren uit andere wijken. Verder geldt dit meer voor allochtone dan autochtone jongeren.

Aandachtspunt: de psychosociale problematiek.

Criminaliteit en veiligheid

Eenderde van de jongeren heeft wel eens een delict gepleegd. Meer jongeren uit Noordflank, Crabbefhof/Zuidhoven en een wat groter aantal autochtone (34%) dan allochtone (26%) jongeren heeft de afgelopen 12 maanden weleens een of meerdere delicten gepleegd.

Eenderde van de jongeren voelt zich overdag onveilig en 's avonds is dit bijna tweederde.

Jongeren van 18 t/m 22 voelen zich vaker onveilig dan 12 tot 18 jarigen. Meer meisjes en autochtone jongeren voelen zich onveilig. Meer dan de helft van de jongeren is zelf slachtoffer geweest van een delict.

Aandachtspunten: (on)veiligheidsgevoelens.

School en schoolbeleving

Minder dan de helft van de jongeren heeft een bijbaantje. Vooral geldt dit voor jongeren tussen de 18 en 22 jaar en meer voor autochtonen dan allochtonen.

Eén op de zes jongeren die niet meer op school zit, heeft geen schooldiploma. Onder de niet-schoolgaande jongeren is het aandeel zonder schooldiploma hoger onder allochtonen (26%) dan onder autochtonen (15%).

Aandachtspunt: Het voortijdig schoolverlaten zonder diploma.

Sociaal netwerk

Driekwart van de jongeren heeft het thuis naar zijn zin en één kwart niet (altijd).

Eén kwart heeft niet altijd iemand om naartoe te gaan als ze thuis problemen hebben.

Van alle jongeren heeft driekwart een gewoon sociaal netwerk, een vijfde van hen heeft een uitgebreider sociaal netwerk en een klein deel heeft een klein sociaal netwerk.

Vrijtijdsbesteding

Een onderverdeling naar vrijetijdsbesteding:

1. De grootste groep (62%) heeft een normaal vrijetijdsbestedingspatroon. Zij doet aan sport, gaat uit en verveelt zich bijna nooit.
2. Eenderde sport en gaat uit (30%). Ook maken zij huiswerk, spelen op de computer en kijken tv. Bovendien hangen zij vaak op straat.
3. Een klein deel (4%) gaat veel uit, verveelt zich en hangt vaak op straat.
4. Een even klein deel (4%) verveelt zich vaak en heeft weinig bezigheden en sport weinig en hangt soms op straat.

Sport wordt minder beoefend door 18 t/m 22 jarigen, meisjes, Marokkaanse en Antilliaanse jongeren. Zij die weinig lid zijn van een (sport)vereniging zijn vaker jongeren uit Oud Krispijn en allochtone jongeren.

Aandachtspunt: Dordrecht aantrekkelijke stad voor de jeugd.

1.3.2. Het Jeugdbeleid in Dordrecht

Nu we weten hoe het met de jeugd gaat, stappen we over naar het beleid voor hen.

In 1996 is de nota *jeugd in beeld* door de gemeenteraad vastgesteld. Deze nota was de start voor verdere ontwikkeling van het jeugdbeleid in Dordrecht. Met de komst van het Grote Steden Beleid zijn de activiteiten en projecten uit het jeugdbeleid integraal opgenomen in het GSB meerjarenontwikkelingsprogramma. Ook in de 'visie op lokaal sociaal beleid' (het sectorplan van Onderwijs en Welzijn) is het jeugdbeleid opgenomen.

In de bovengenoemde nota's staan de belangrijkste doelen van het jeugdbeleid genoemd:

Kinderen en jongeren moeten zich kunnen ontwikkelen, ontplooien, elkaar ontmoeten en zich kunnen ontspannen in de stad. Een goede basisinfrastructuur is hiervoor belangrijk.

Ook is er aandacht voor de kinderen en jongeren die in moeilijker situaties opgroeien en het soms niet op eigen kracht redden. Voor deze kinderen en jongeren is er een preventieve aanpak (*springplank*) en als het jeugdigen niet lukt hun hoofd boven water te houden is er (tijdelijk) extra hulp (*het vangnet*).

1.3.3. De doelgroep van het jeugdbeleid

Het jeugdbeleid richt zich op kinderen en jongeren van 0 tot 23 jaar. Binnen deze groep onderscheiden we:

- De 0 tot 4/6 jarigen (de voorschoolse periode en de aansluiting met groep 1 en 2 van de basisschool);
- De 6-12 jarigen (basisschool);
- De 12-18 jarigen (voortgezet onderwijs);
- En de 18-23 jarigen (aansluiting op de arbeidsmarkt).

1.3.4. Wat stellen we ons ten doel ten aanzien van het jeugdbeleid?

De onderstaande doelen zijn geformuleerd:

Doel 1

Het bieden van ontwikkelingskansen, ontplooiing, ontmoeting en ontspanning voor alle kinderen en jongeren, zodat ze als volwaardige inwoners kunnen deelnemen aan het maatschappelijk leven in onze stad.

Hoe gaan we kinderen en jongeren meer ontwikkelingskansen geven?

Door het realiseren van een adequate en aansprekende basisinfrastructuur jeugd, waar alle kinderen en jongeren aan deel kunnen nemen. Deze waar nodig te beteren en ook tekorten weg te werken.

(Bron: *Visie op Lokaal sociaal beleid*, sector Onderwijs en Welzijn, onderdeel van het MJP).

Doel 2

Signaleren van beginnende problemen (preventie) en vroegtijdig aanpakken van problemen om risico's te beperken en te voorkomen dat jeugdigen uitvallen.

Hoe gaan we problemen signaleren en vroegtijdig aanpakken?

Door het creëren van voorzieningen die er op gericht zijn de zelfstandigheid van kinderen en jongeren die kansen missen te bevorderen. De aanpak is gericht op preventie en op het bieden van (tijdelijke) hulp. Preventie is op drie groepen gericht: primaire preventie is gericht op alle kinderen en jongeren (peuterspeelzalen, onderwijs, werk, enz.). Secundaire preventie is gericht op groepen die een verhoogd risico lopen op afwijkend gedrag. Tertiaire preventie is gericht op jongeren die strafbare feiten hebben gepleegd en in aanraking zijn geweest met politie/justitie.

Specifieke aandacht

Het jeugdbeleid richt zich op alle kinderen en jongeren. Soms is er sprake van beleid voor specifieke groepen wanneer blijkt dat er achterstanden zijn. Dit beleid zien we terug bij de Voor- en vroegschoolse educatie wanneer er sprake is van taalachterstanden, bij voortijdig schoolverlaten wanneer jongeren zonder startkwalificatie schoolverlaten of bij opvoedingsondersteuning aan ouders.

Speerpunten in het Dordtse Jeugdbeleid: De Dordtse jeugdagenda

Om de aandacht voor de jeugd gericht en effectief in te zetten zijn op basis van de bovenstaande doelen de volgende speerpunten geformuleerd:

Speerpunten

- Er voor zorgen dat kinderen en jongeren kunnen blijven deelnemen aan het onderwijs/voorkomen schooluitval.
- Verbeteren van de veiligheid op school en in de openbare ruimten.
- Verbeteren van de vrijetijdsbesteding.
- Verbeteren van de leefstijl (meer bewegen, gezond eten, verminderen alcohol- en drugsgebruik, verminderen schulden).

Voorwaarde

Een belangrijke voorwaarde om het beleid te laten slagen is het verbeteren van de samenhang en samenwerking tussen de diverse instellingen.

Intensiveringen

1. Inzet middelen:

- Deelname onderwijs/voorkomen schooluitval.
- Veiligheid (op school en in de openbare ruimten).
- Verbeteren van de vrijetijdsbesteding.
- Verbeteren van de leefstijl (bewegen, eten, drinken, drugs, schulden).

2. Sturing

- Regie voeren in het jeugdbeleid.

3. Inzet andere sectoren

- Openbare Orde en Veiligheid: hangjongeren in Stadspolders, KidsTegenGeweld, verbeteren aanpak jeugd en veiligheid, sluitende aanpak veelplegers.
- Sector Stadswerken: integraal speelruimtebeleid, verminderen enge plekken.
- Sector Cultuur: versterken activiteitenaanbod in de wijken.
- Sector Sport en Recreatie: integraal speelruimtebeleid. Versterken activiteiten aanbod in de wijken.
- Sector Stadsontwikkeling: integraal speelruimte beleid, verminderen enge plekken.

Samenhang doelen jeugdbeleid en de doelstellingen uit het grotestedenbeleid:

Vier doelstellingen uit het grotestedenbeleid sluiten nauw aan bij de hierboven beschreven doelen uit het jeugdbeleid. Deze zijn:

1. Zorg voor een adequate basisinfrastructuur voor ontplooiing, ontspanning en opvang.
2. Scheppen van voorwaarden die het opgroeien tot zelfredzame burgers ondersteunt.
3. Verbeteren van de leefbaarheid.
4. Verbeteren van veiligheid en veiligheid op scholen.

In de bijlage zijn deze doelen, streefcijfers en behaalde resultaten opgenomen.

1.4. Regie en sturing

Om resultaten in het jeugdbeleid te boeken is het belangrijk om vanuit een gezamenlijke visie en gezamenlijk vastgestelde (keten)doelen te gaan werken. Door het voeren van regie geeft de gemeente sturing aan dit proces. In Dordrecht is er een woud aan overleggen. Gestreefd wordt naar een zuinige netwerkstructuur. Hoe de gemeente haar regierol invult, wordt hier beschreven.

1.4.1 De regisseur van het lokaal jeugdbeleid: de gemeente

Overheden werken gezamenlijk aan het versterken van de samenhang in de jeugdketen. Kinderen en jongeren hebben te maken met veel voorzieningen en maatregelen. Zij willen een sluitend aanbod realiseren, dat effectief en efficiënt een antwoord biedt op de vragen en behoeften van de jeugd en hun ouders. Daarvoor is samenhang nodig tussen de verschillende voorzieningen en sectoren waar jeugdigen in een bepaalde fase van hun ontwikkeling gebruik van (kunnen) maken (intersectorale samenhang), maar ook tussen voorzieningen waar zij achtereenvolgens tijdens hun levensloop mee te maken hebben (longitudinale samenhang). Ook de verbinding tussen de diverse ketens is noodzakelijk. Daarnaast is er aandacht voor het thuismilieu: de ouders.

De taak van de gemeente binnen het jeugdbeleid is:

Het voeren van een samenhangend lokaal beleid voor alle jeugdigen (jeugdwelzijn, jeugdgezondheidszorg, onderwijs, arbeidstoeleiding en leefbaarheid) en daarin de regie hebben.

Het versterken van de aansluiting tussen het lokale jeugdbeleid en de inspanningen van de politie, gericht op veiligheid.

Het afstemmen van beleid met de justitiële partners.

Het aangeven van verwachtingen aan Jeugdzorg bij de uitvoering van het lokale jeugdbeleid.

Het bevorderen van de samenwerking tussen deze voorzieningen, ook die niet door de gemeente worden aangestuurd maar die wel van belang zijn voor het gemeentelijke jeugdbeleid.

Gemeentelijke voorzieningen

De gemeente is verantwoordelijk voor de lokale jeugdvoorzieningen: de basisinfrastructuur jeugd. Zij voert de regie op hoofdlijnen en stelt de kaders vast.

Instellingen

De instellingen hebben een eigen verantwoordelijkheid om het jeugdbeleid uit te voeren, ervoor te zorgen dat een passend aanbod in de voorzieningen wordt uitgevoerd dat aansluit bij de vraag van jeugdigen en ouders. Verder hebben zij de verantwoording om transparant, klant- en resultaatgericht te werken.

1.4.2. Stand van zaken samenhang in het jeugdbeleid in Dordrecht

In Dordrecht is een redelijke basisinfrastructuur voor de jeugd. In deze infrastructuur is extra aandacht nodig voor een sluitende aanpak: de samenhang en samenwerking tussen voorzieningen om jeugd sluitend van hulp te voorzien. Zie hiervoor de notitie: *de sluitende aanpak voor de jeugd*, vastgesteld in de commissie Onderwijs en Welzijn (O&W) 16-4-03.

Een ander aandachtspunt is de samenhang binnen de gemeentelijke sectoren.

Ook in de beleidsontwikkeling binnen de gemeente zelf is meer samenhang en een efficiëntere samenwerking nodig om daadwerkelijk integraal jeugdbeleid te realiseren.

Conclusie

De conclusie is: er is een redelijke basisinfrastructuur maar de onderlinge samenhang en samenwerking moeten versterkt worden.

Speerpunt: Sturen op samenhang en samenwerking binnen het jeugdbeleid

1.5 Hoe gaan we de regie vorm geven:

Om samenhang te realiseren in het jeugdbeleid is enerzijds afstemming binnen de gemeente noodzakelijk, anderzijds afstemming met instellingen die delen van het jeugdbeleid uitvoeren: een sluitend overlegmodel jeugd.

Recente ontwikkelingen

De gemeente (O&W) gaat samen met partners een pilot uitvoeren om een meer eigentijdse vorm van regie voeren te ontwikkelen. De pilot is gebaseerd op de visie van de Raad voor Maatschappelijke ontwikkeling: " De bevrijdende kaders".

Ook de pilot 'Community that care' zal door de gemeente gebruikt worden om beter in beeld te krijgen hoe het met de jeugd in de wijken gaat en om te bepalen welke maatregelen het meest efficiënt zijn om de problemen op te lossen.

1.5.1 Interne afstemming

Gemeentelijke afstemming

Verschillende gemeentelijke sectoren leveren een bijdrage aan de domeinen van het jeugdbeleid. Een interne projectgroep gaat zorgen voor de samenhang binnen de gemeente.

1.5.2. Externe afstemming

Regierol naar de instellingen: regiegroep jeugd (strategisch niveau)

Doel:	Verbeteren van de sluitende aanpak voor de jeugd door afstemming te bevorderen tussen de instellingen onderling en de gemeente.
Deelnemers:	Wethouder jeugd, O&W (hoofd WZ en beleidsmedewerker jeugd), GGD, Opmaat, DWO, politie, OM, schoolvertegenwoordiging en Stichting Jeugdzorg.
Frequentie:	Tweemaal per jaar (In het eerste jaar, indien nodig, viermaal).
Voorzitter:	Wethouder
Taken:	Bewaken van de voortgang van het jeugdbeleid op hoofdlijnen. - Afstemming over plannen en speerpunten. - Afstemming over knelpunten en uitvoering. - Voorstellen voor verbetering. - Gevolgen bespreken Wet op de Jeugdzorg. - Terugkoppeling naar de commissie O&W over de stand van zaken/ sluitende aanpak (1 maal per jaar).

Rol wethouder naast voorzitter van de regiegroep:

- Eenmaal per jaar 'aanjager' van de dag van de jeugd.
- Boegbeeld van het jeugdbeleid.
- Bepaalt de koers bij dilemma's.
- Zorgt voor bestuurlijke coördinatie binnen het college van B&W.

Voorbereiding regiegroep jeugd

Doel:	Voorbereiding van de regiegroep jeugd.
Wie:	Vertegenwoordigers van de instellingen die bij de regiegroep aanwezig zijn (tactisch niveau).
Hoe:	De voorbereidingsgroep werkt op basis van een door de regiegroep goedgekeurd werkplan.
Voorzitter:	Hoofd afdeling WZ.
Frequentie:	Viermaal per jaar.

Wijkoverleg jeugd

Doel:	Op wijkniveau signaleren van knelpunten en deze oplossen.
Hoe:	Aansluiten bij een bestaand beleidsnetwerk: namelijk SiS of het Wijk MT (breed). Dit wordt uitgewerkt begin 2004.
Deelnemers:	Medewerkers van instellingen die in de wijk werkzaam zijn en beslissingen mogen nemen.

1.6 Wijkgericht werken

Voor kinderen en (in mindere mate) voor jongeren is het belangrijk om dicht bij huis in een voor hen aansprekende omgeving op te groeien. Op wijkniveau wordt hun leefsituatie goed waargenomen. Juist door het wijkgericht werken wordt duidelijk hoe die er uit ziet in de wijken. Impulsen uit de wijk worden via de Wijk MT's en accountmanagers verder ingebracht. In de domeinen wordt daar waar het relevant is, aandacht besteed aan de wijkaanpak.

1.7 De sluitende aanpak

De notitie *de sluitende aanpak voor de jeugd* is door de commissie O&W op 16 april 2003 vastgesteld. Hierin wordt de stand van zaken gegeven. Het doel is alle problemen van de jeugd (0-16 jaar) sluitend te signaleren en van hulp te voorzien. Een belangrijke voorwaarde om kinderen sluitend in beeld te krijgen is de ketenaanpak. Hiermee wordt bedoeld dat instellingen samen zorg dragen voor een sluitend aanbod waarbij rekening wordt gehouden met de overgangen tussen de leeftijdsfasen.

De notitie bevat ook actiepunten welke bijna allemaal gerealiseerd zijn. Instellingen en gemeente werken nog aan het verbeteren van de *samenhang* tussen voorzieningen en sectoren om een antwoord te bieden op de vragen en behoeften van de jeugd.

1.8 Ketens

Om een sluitende aanpak te realiseren worden doelen gesteld: ketendoelen. Deze doelen zijn er op gericht om de samenhang in de werkzaamheden te versterken. De verantwoordelijkheid en bijdrage van iedere organisatie aan het ketendoel worden beschreven. Dit gebeurt voor de diverse ketens (bijvoorbeeld de sluitende aanpak 0-6 jarigen, Werk en Voortijdig schoolverlaten, veiligheid). De instrumenten die nodig zijn voor het behalen van het ketendoel worden ook beschreven.

Een keten zien we hier als een samenwerkingsverband tussen partijen die zowel zelfstandig als afhankelijk van elkaar functioneren omdat ze volgordevolle handelingen uitvoeren, gericht op een afzonderlijk doel. Bij de ordening en afstemming van activiteiten houden de partijen het oog op de bal: de cliënt die het primaire proces doorloopt en de opeenvolgende stappen in de dienstverlening. Ketenregie richt zich op zowel het traject waar de cliënt centraal staat, als op het ketenniveau waar de samenwerkingsafspraken gemaakt worden en op het netwerk waar diverse ketens elkaar ontmoeten.

Voorbeeld trajectniveau: De MDT's (multidisciplinaire teams) werken in een samenwerkingsverband waar de cliënt centraal staat en proberen vanuit verschillende organisaties de dienstverlening aan het kind te verbeteren.

Voorbeeld ketenniveau: afspraken tussen instellingen die deelnemen aan de MDT's zijn in een convenant vastgelegd.

Netwerk: in de regiegroep jeugd i.o. komen verschillende netwerken bijeen.

In de regiegroep jeugd wordt ketensturing als één van de eerste agendapunten geagendeerd. De volgende stappen worden daarna gezamenlijk gezet:

1. Context verkennen: inventariseren van de ketens. Resultaat: strategie voor ketenregie.
2. Actoren activeren. Resultaat: committent van partners.
3. Visie ontwikkelen. Resultaat: gezamenlijk doel en denkwijze.
4. Vraag van de cliënt organiseren. Zicht op de vraag van de cliënt.
5. Ketens vormen. Resultaat: implementatie van de gemaakte afspraken.

1.9 Indicatoren

Hoe meten we waar we over vier jaar staan?

Het meten van de speerpunten

Speerpunten worden gemeten door de volgende indicatoren:

- Alle kinderen en jongeren die hulp nodig hebben zijn in beeld en worden geholpen.
- 100% van de kinderen en jongeren gaat 'sluitend' over van de ene naar de andere organisatie.
- 20% minder aanmeldingen bij Jeugdzorg in 2007 dan in 2003.

Prioriteiten per domein

Per domein zijn acties beschreven met doelstellingen en resultaten. Deze zijn succesvol als het doel en resultaat zijn behaald binnen de gestelde kaders.

Ketendoelen en ketenindicatoren

De ketendoelen en ketenindicatoren worden samen met de partners uit de regiegroep jeugd vastgesteld.

1.10 Geraadpleegde bronnen

Jeugd in Beeld, gemeente Dordrecht, 1996

Tien punten plan, gemeente Dordrecht, 1997

Grote Steden Beleid, meerjaren ontwikkelingsprogramma, gemeente Dordrecht, 1999

Meerjarenbeleidsprogramma, gemeente Dordrecht

Visie lokaal sociaal beleid

Integraal veiligheidsplan, gemeente Dordrecht

VNG uitgaven lokaal jeugdbeleid: *Wat is jeugdbeleid?; jongerenparticipatie; veiligheid en jeugd; jeugdbeleid en onderwijs, naar een sluitende aanpak*

Jeugdbeleid in Balans, 1999

Jeugdbeleid in Balans 2

Bans in het Land

Evaluatie Voorschoolse periode

RMO advies: *Aansprekend opvoeden. Balanceren tussen steun en toezicht.*

Onderwijsvisie 2003, gemeente Dordrecht

Jeugdmonitor 2001

Monitor Grootestedenbeleid en meerjaren(beleids)programma

Jeugd Terecht

Jeugdagenda Operatie Jong

De domeinen van het jeugdbeleid

De domeinen van het jeugdbeleid

Domein 1 Educatie/onderwijs

‘Investeren in leren’

In de zomer 2003 is de onderwijsvisie *investeren in leren* van de gemeente Dordrecht vastgesteld. Het jeugd- en onderwijsbeleid hangen in grote mate met elkaar samen. Zij vullen elkaar aan en versterken de ontwikkelingsmogelijkheden van kinderen en jongeren.

1.1. Stand van zaken.

In *investeren in leren* (de onderwijsvisie Dordrecht) en in de diverse werkdocumenten worden deelterreinen van het jeugdbeleid beschreven, zoals het voortijdig schoolverlaten, de Voor- en Voorschoolse Educatie en de vestigingsplaatsen van peuterspeelzalen. In deze beleidsimpuls wordt alleen aandacht besteed aan de Voorschoolse Periode.

1.2. Verbeterpunten en acties

De voorschoolse periode

Acties die nodig zijn: verbeteren van het gebruik van het overdrachtsformulier en de sluitende aanpak tussen instellingen die met jonge kinderen werken. Versterken van de sluitende aanpak heeft prioriteit in dit domein.

1.3. De sluitende aanpak

De sluitende aanpak 0-6 jarigen (als onderdeel van de sluitende aanpak 0-23 jaar) heeft nog enige versterking nodig. Acties die worden ondernomen zijn: verbeteren van het gebruik van het overdrachtsformulier (actie1) en versterken van de samenhang van het netwerk 0-6 jaar (actie 2). De samenhang en samenwerking tussen onderwijs, arbeid en hulp is onderwerp van gesprek tussen de Sociale Dienst en de sector Onderwijs en Welzijn. Zie het domein ‘werk’.

1.4. De wijkaanpak

Verwezen wordt naar de onderwijsvisie en het werkdocument *School in de Samenleving*.

1.5. Participatie

Verwezen wordt naar de onderwijsvisie en het werkdocument. Het document leerling en ouderparticipatie dat inzicht geeft in betrokkenheid van ouders en leerlingen bij het onderwijs.

Domein 2 Spelen en verkennen/vrijtijdsbesteding

2.1. Stand van zaken

Is Dordrecht aantrekkelijk voor de jeugd?

Er is in Dordrecht veel te doen op recreatief, sportief of cultureel gebied: er zijn talloze verenigingen, er zijn musea, uitgaansgelegenheden en buurthuizen. Hoewel in Dordrecht veel te doen is vinden jongeren het aanbod toch niet altijd even interessant of goed afgestemd op hun behoeften. Vaak zijn jongeren ook niet op de hoogte van voorzieningen. Dit alles dwingt de gemeente ertoe na te denken of in Dordrecht wel de goede dingen worden gedaan. Geconstateerd is dat er in de wijken ook op het gebied van vrijetijdsbesteding van kinderen en jongeren sprake is van een gat in de infrastructuur. Enerzijds doordat er in de wijken onvoldoende activiteiten voor de jeugd zijn en anderzijds doordat de jeugd onvoldoende veilig kan spelen in de wijken.

2.2. Verbeterpunten en acties

Kinderen en jongeren vormen een zelfstandige groep met eigen interesses en eigen, zelf ontwikkelde, cultuur en subculturen. Aan traditionele, volwassen vormen van sport, cultuur en recreatie heeft de jeugd geen boodschap. Het gemeentelijk jeugdbeleid is erop gericht dat kinderen en jongeren zich binnen hun eigen kaders en onder hun eigen voorwaarden maximaal kunnen ontwikkelen en vermaken. Er is bijvoorbeeld relatief veel aandacht voor popcultuur (denk aan Bibelot, Popcentrale en ToBe) en sport (bijvoorbeeld de sportverenigingen en sportstimulering).

Extra inzet op sport voor moeilijk bereikbare groepen, bijvoorbeeld de Antilliaanse jongeren, is belangrijk omdat naast het bieden van vrijetijdsbesteding jongeren via sport vaardigheden worden bijgebracht als samenwerking, solidariteit en verdraagzaamheid. Daarnaast wordt door middel van de sport het vrijwilligerswerk gestimuleerd.

Een oplettende, flexibele en meedenkende inzet van de overheid is noodzakelijk. Per generatie zal beleid achterhaald worden door nieuwe trends. In de beleidsimpuls worden daarom verbeterpunten en acties geformuleerd die op hoofdlijnen zijn onderverdeeld in participatie en versterken van het (activiteiten)aanbod, omdat dit de kern is waaraan een impuls dient te worden gegeven.

Verbeterpunten

Met betrekking tot participatie:

Er is een betere informatievoorziening voor de jeugd gewenst over het 'leuke' aanbod.

Door betere informatieverspreiding zullen de actieve sport- en kunstbeoefening en -beleving verder toenemen.

Jeugdigen moeten meer gehoord worden en betrokken bij de ontwikkelingen in de wijk en bij het ontwikkelen van het activiteitenaanbod in hun wijk en de uitvoering daarvan. Daarbij is aandacht voor het stimuleren van eigen initiatieven en aandacht voor jongeren die een extra steuntje in de rug nodig hebben (bijvoorbeeld allochtone jongeren/sociaal zwakkere jongeren).

Een belangrijke informatiebron over de jeugd is de *Jeugdmonitor*. Jongeren van 12–23 jaar worden hier gehoord. Uitbreiding van de monitor naar kinderen van 8–12 jaar geeft een nauwkeuriger beeld over wat kinderen vinden van Dordrecht.

Met betrekking tot versterken (activiteiten)aanbod:

Er is behoefte aan meer samenhang en samenwerking in het vrijetijdsaanbod in de wijken waardoor meer bekendheid, een hogere deelname en een vraaggericht aanbod ontstaat. Het gaat om sport, cultuur en ontspanning (jeugd jongerenwerk, speeltuinen).

Het georganiseerd spelen (voorzieningen als bijvoorbeeld Thuis Op Straat (TOS), Luifel en speeltuinen) moet worden uitgebreid naar andere wijken om zo kinderen en jongeren in de gelegenheid te stellen veilig buiten te spelen. Speeltuinen moeten toegankelijker worden gemaakt. Extra inzet is nodig in de zomerperiode en in de vakanties.

In de buitenruimten zijn te weinig speelplekken of het zijn speelplekken die niet aansluiten bij de behoefte van de jeugd. Momenteel wordt gewerkt aan een integraal speelruimtebeleid.

Op basis van ervaringen en ontwikkelingen die de afgelopen periode in het jongerenwerk zijn opgedaan is de noodzaak ontstaan voor herbezinning op de functie, taken en positie van het professioneel jongerenwerk en daaraan gekoppeld de (jongeren)accommodaties.

Acties

Met betrekking tot participatie:

- De jeugd informeren door middel van het ontwikkelen van een jongerenwebsite (actie 1).
- Participatie van jeugdigen tot 12 jaar (actie 2).
- Participatie van jongeren 12 tot 23 jaar (actie 3).
- Ontwikkelen van een vraaggestuurd aanbod in het kader van de campagne aanpak (actie 4).
- Uitbreiden doelgroep Jeugdmonitor (actie 5).

Met betrekking tot versterken (activiteiten)aanbod:

- Activiteitsaanbod versterken (actie 6).
- Georganiseerd spelen uitbreiden (actie 7).
- Ontwikkelen integraal speelruimtebeleid (actie 8).
- Herbezinning positie jongerenwerk en inzet (jongeren)accommodaties (actie 9).

De volgende acties hebben prioriteit:

- Activiteitsaanbod versterken.
- Georganiseerd spelen uitbreiden.
- Participatie van jeugdigen tot 12 jaar en jongeren van 12-23 jaar.
- Herbezinning positie jongerenwerk en inzet (jongeren)accommodaties.

2.3 Sluitende aanpak

Professionals uit de basisvoorzieningen komen met grote groepen jeugdigen in aanraking en zij zijn vaak de eerste schakel in de keten. Zie verder 'Regie en sturing'.

2.4 Wijkaanpak

Het gat in de infrastructuur wordt het meest gevoeld in de wijken. Te weinig mensen voelen zich in het publieke domein verantwoordelijk voor de opvoeding van de jeugd. Veel mensen voelen zich echter wel betrokken bij de jeugd, wat blijkt uit het feit dat in de diverse wijken jeugd hoog op de agenda staat. Om met een passend aanbod te komen, dat uitgaat van de reguliere voorzieningen, is per wijk een analyse nodig die zicht geeft op het huidige reguliere aanbod in relatie tot de wensen en behoeften van kinderen en jongeren.

2.5 Participatie

Niet alleen participatie bij gemeentelijke beleidsontwikkeling (politieke participatie) is van belang. Ook deelname aan een vereniging of ideële organisatie is een vorm van participatie (maatschappelijke participatie) van jongeren. Door middel van de campagne aanpak 'ruimte voor de jeugd' wordt een extra impuls gegeven aan jeugdparticipatie door het ontwikkelen van een digitale hangplek.

Domein 3 Kinderopvang

De gemeente heeft een beperkte rol bij de kinderopvang:

- Bieden van voldoende verantwoorde kinderopvang voor ouders die werken of studeren.
- Realiseren van een samenhangend voorzieningenaanbod.
- Signaleren van ontwikkelingsachterstanden en geven van opvoedingsondersteuning.
- Extra inzet bij achterstanden door middel van pilots.

3.1. Stand van zaken

Kinderopvang is in Dordrecht in voldoende mate aanwezig. Maatschappelijk ondernemers bieden kinderopvang aan. De gemeente koopt voor specifieke doelgroepen kindplaatsen in. Dordrecht gaat haar beleid voor de dagarrangementen (commissie dagindeling) nog uitwerken. In het kader van de dagarrangementen is er een aantal ontwikkelingen te zien: in SiS worden voorzieningen ontwikkeld die de combinatie van zorg en arbeid voor ouders makkelijker moeten maken. Bij de bouw van de MFK's (multifunctionele accommodaties) wordt rekeninggehouden met de combinatie onderwijs, opvang en vrijetijdsbesteding in één gebouw. En bij de ontwikkeling van De Stadswerven wordt rekeninggehouden met dagarrangementen.

3.2. Acties

Tieneropvang wordt mogelijk uitgebreid. De evaluatie tieneropvang geeft richting aan de koers die gekozen gaat worden. Onderzocht wordt of tieneropvang ter versteviging van het vrijetijdsaanbod gekoppeld kan worden aan andere vormen van vrijetijdsbesteding, zoals met sport. Actie 1.

Pilots specifieke beleid. Deze richten zich op het bieden van extra dienstverlening aan een kind en/of ouders bij gesignaleerde ontwikkelingsachterstanden. Het gaat hierbij om extra ondersteuning passend binnen de primaire dienstverlening van kinderopvangorganisaties. Actie 2.

Het beleid rond dagarrangementen wordt verder uitgewerkt. Actie 3.

De volgende actie heeft prioriteit in dit domein:

Pilots specifiek beleid.

3.3. De sluitende aanpak

Kinderopvang maakt gebruik van bestaande hulpverleningsnetwerken: het MDT 0-4 jaar. Een nauwere samenwerking is aandachtspunt bij de instellingen, zodat kinderen die hulp nodig hebben sneller doorverwezen kunnen worden. Actie 4.

3.4. Participatie

Ouders van kinderen worden door de instellingen gehoord door vereenvoudiging in ouderraden. Pedagogische plannen worden samengesteld met betrokkenheid van ouders.

Domein 4 Gezondheid

4.1. Stand van zaken

Basisinfrastructuur

De consultatiebureaus voor 0-4 jarigen.

Jeugdartsen en verpleegkundigen die basisschool kinderen en jongeren op het voortgezet onderwijs op basis van een landelijk vastgesteld basistakenpakket op vastgestelde momenten onderzoeken.

Maatwerk activiteiten van consultatiebureaus en GGD.

De jeugdgezondheidszorg is een overgedragen taak naar de regio Zuid-Holland-Zuid.

4.2. Verbeterpunten en acties

Verbeterpunten

Optimaliseren van de jeugdgezondheidszorg (JGZ) keten 0-19 jaar als onderdeel van de sluitende aanpak

Verbeteren van de informatievoorziening, het bereik en de samenwerking op wijkniveau (o.a. jeugdzorg en JGZ).

Invoeren van een sluitend registratiesysteem/elektronisch dossier voor 0-19 jarigen.

De gezondheid van de jeugd in beeld krijgen en vervolgens gericht beleid maken op risicogroepen op wijkniveau.

Uitwerken gezondheidsacties conform de nota gezondheidsbeleid.

Acties

Bepalen van de regierol van de gemeente bij jeugdgezondheidszorg.

Verzamelen van beleidsinformatie over jeugdgezondheidszorg.

Beïnvloeden van de leefstijl van jongeren (conform de nota gezondheidsbeleid).

De volgende acties hebben prioriteit in dit domein:

Verzamelen van beleidsinformatie over jeugdgezondheidszorg.

Beïnvloeden van de leefstijl van jongeren (conform de nota gezondheidsbeleid).

4.3. De sluitende aanpak

De sluitende aanpak om kinderen met achterstanden en risicokinderen te signaleren is nog niet optimaal. Door Opmaat en de GGD wordt een sluitend registratiesysteem ontwikkeld.

De sluitende aanpak JGZ zal naadloos aan moeten sluiten bij de sluitende aanpak jeugdhulpverlening. Deze aansluiting is geregeld door deelname aan de MDT's.

4.4. De wijkaanpak

De wijkaanpak heeft nog extra aandacht nodig. In de beleidsontwikkeling JGZ zal vanuit de gemeente als regisseur nadruk worden gelegd op bereik en samenwerking op wijkniveau. De consultatiebureaus zijn veelal op wijkniveau aanwezig. Deze wijklocaties kunnen versterkt worden door eveneens de activiteiten voor 4-19 jaar op die locaties aan te bieden. Ook de koppeling van de consultatiebureaus aan steunpunten opvoedingsondersteuning versterkt de wijkaanpak (zie hiervoor domein opvoedingsondersteuning).

4.5. Participatie

Ouders, kinderen en jongeren gaan meer gevraagd worden hun behoeften aan te geven over gezondheidszorg. Klanttevredenheidsonderzoek en het horen van de doelgroep over het aanbod zijn nog niet optimaal. De verwachting is dat de JGZ op termijn wordt verplicht tot certificering over te gaan.

Domein 5 Opvoedingsondersteuning

5.1. Stand van zaken

De basisinfrastructuur

Voorzieningen opvoedingsondersteuning in de Sociale basisinfrastructuur jeugd: opvoedspreekuren in bijna alle wijken, ouderpunten bij een aantal SiS scholen, Home Start, oudercursussen, moeders informeren moeders en het Sentro di mama.

5.2. Verbeterpunten en acties

Verbeterpunten

In een gemeentelijk interactief proces met ouders en professionals over het aanbod aan opvoedingsondersteuning in Dordrecht kwamen de volgende verbeterpunten naar voren:

Het aanbod aan opvoedingsondersteuning is erg versnipperd.

Het aanbod is voor de ouders, kinderen en jongeren niet doorzichtig.

Professionals kennen een deel van het aanbod.

Het aanbod is niet voldoende opgezet vanuit de vragen en problemen van burgers.

Op uitvoeringsniveau is te weinig afstemming en samenwerking tussen voorzieningen en sectoren.

Van de gemeente wordt een sterkere regierol verwacht.

Acties

Realiseren van een loket opvoedingsondersteuning per wijk gekoppeld aan het consultatiebureau (de JGZ) of waar mogelijk aan School in de Samenleving. Actie 1.

Bundelen van het aanbod opvoedingsondersteuning en herindelen van bestaande functies en activiteiten. Actie 2.

Ontwikkelen aanbod opvoedingsondersteuning op basis van de vraag van ouders. Actie 3.

Een sterkere regierol ontwikkelen door deel te nemen aan de RMO pilot. Actie 4.

De volgende actie heeft prioriteit in dit domein:

Realiseren van een loket opvoedingsondersteuning per wijk gekoppeld aan het consultatiebureau (de JGZ) of waar mogelijk aan School in de Samenleving.

5.3. Sluitende aanpak

Een sluitende aanpak opvoedingsondersteuning wordt gerealiseerd door de genoemde verbeterpunten en acties uit te gaan voeren. De gemeenteraad heeft het beleidskader opvoedingsondersteuning en het uitvoeringsplan vastgesteld in oktober 2003. Op basis van het beleidskader opvoedingsondersteuning worden acties uitgevoerd om tot de sluitende aanpak te komen. Op basis van resultaatindicatoren wordt in 2005 een voortgangsrapportage gepresenteerd.

5.4. Wijkaanpak

Een van de actiepunten is het realiseren van een aanbod aan opvoedingsondersteuning dat voor alle ouders in alle wijken toegankelijk is. Ook zal er op wijkniveau toegewerkt worden naar een loket op een voor de ouders vertrouwde plaats, zoals de jeugdgezondheidszorg.

5.5. Participatie

Ouders en jongeren zijn nog niet optimaal betrokken bij de totstandkoming van het aanbod aan opvoedingsondersteuning. De gemeente gaat in haar rol als regisseur de organisaties vragen meer aandacht te besteden aan de vraag van de ouder of van de jongere die opgroei problemen heeft. De gemeente vraagt de instellingen aandacht te besteden aan het eigen vermogen van jongeren en ouders om elkaar te ondersteunen. Zie de acties in het uitvoeringsplan opvoedingsondersteuning.

Domein 6 Hulpverlening en bescherming

6.1. Stand van zaken

Basisinfrastructuur

Schoolmaatschappelijk werk is op alle basisscholen en in het VMBO aanwezig.
Het algemeen maatschappelijk werk is voor alle burgers van Dordrecht beschikbaar.

Preventie / risico's voorkomen

Om vroegtijdig kinderen en jongeren hulp te bieden zijn er MDT's (multidisciplinaire teams) op alle basisscholen en in het VMBO. Ook voor de jongste kinderen tussen de 0-4 jaar, zijn er MDT's. De MDT's van het basis- en voortgezet onderwijs zijn onderdeel van de interne zorgstructuur van de scholen (samenhang onderwijs en hulpverlening).

Jongeren die meervoudige problemen hebben en bijvoorbeeld zijn gaan zwerven, worden in het T-team opgevangen (Thuislozen team). Hiernaast is er het project Entree, het Jeugdpreventie team, Criem en Criem ITB, waar jongeren die in de problemen zijn gekomen hulp krijgen. Ook de 'foyer de jeunesse' geeft jongeren hulp en een woonruimte.

Om de kwaliteit van de MDT's te verbeteren is er een convenant afgesloten MDT's basisonderwijs.

Om de onderlinge samenwerking te versterken en aan de MDT's basisonderwijs een kwaliteitsimpuls te geven is er tussen de partners een convenant afgesloten medio 2003.

Het signaleringsnetwerk 12 plus (pilot) in Oud krispijn is van start gegaan om inzicht te krijgen of jongeren met problemen in de wijk eerder in beeld komen dan via het onderwijs.

Informatie-uitwisseling over cliënten vindt plaats binnen de wettelijke mogelijkheden die de Wet op de Privacy geeft. Er wordt nagezocht of er situaties zijn waarin de wet belemmerend werkt om kinderen van noodzakelijke hulp te voorzien.

De jeugd (bron: Jeugdmonitor 2001 en de Jouwweek)

In de *Jeugdmonitor* wordt geconstateerd dat bij een kwart van de jongeren het vermoeden bestaat van psychosociale klachten.

Uit gesprekken met jongeren tijdens de Jouwweek bleek dat zij vaak al schulden hebben voordat ze aan het werk gaan.

Aansluiting met Jeugdzorg

De Wet op de Jeugdzorg treedt medio 2004 in werking of begin 2005.

In 2004 worden bestuurlijke afspraken gemaakt tussen de gemeente en de provincie over de aansluiting tussen het lokale jeugdbeleid en de provinciale Jeugdzorg.

6.2. Verbeterpunten en acties

Verbeterpunten

Ondanks de 'sluitende aanpak hulp' worden niet alle kinderen en jongeren die hulp nodig hebben bereikt.

Schoolmaatschappelijkwerk is niet vrij toegankelijk voor ouders, maar via een intermediair, wat bezwaarlijk is vanwege de privacy.

Jongeren kunnen eenvoudig schulden maken. Meer preventie is nodig.

Er is geen schoolmaatschappelijkwerk en MDT op HAVO/VWO.

Acties verbeteren sluitende aanpak hulp

Inventarisatie bij hulpverleningsinstellingen van het huidige hulpverleningsaanbod voor jongeren met psychosociale problematiek. Actie 1.

De samenwerking en aansturing tussen de MDT's 0-4 jaar (Opmaat) en MDT (4-12 jaar) en de MDT's 12-16 jaar (Jeugdzorg) verbeteren. Actie 2.

Schoolmaatschappelijkwerk direct toegankelijk maken voor alle hulpvragen, zonder intermediair. Actie 3.

Toetsen netwerken (MDT's) aan de landelijke afspraken 'bestrijding van voortijdige schoolverlaters'. Actie 4.

Versterken RMC (Regionaal Meld- en Coördinatiepunt) functie. Actie 5.

Evaluatie signaleringsnetwerk Oud Krispijn. Hierbij betrekken of het verbreden van de MDT's met andere professionals uit de wijk een alternatief biedt voor een signaleringsnetwerk. Actie 6.

Hulpverlening voor kinderen van ouders die vroeger vluchteling waren en nu een status hebben. Actie 7.

In beeld houden van jongeren die niet behandeld kunnen worden door het T-team. Actie 8.

Onderzoeken aanwezigheid van de bestaande hulpverlening op HAVO en VWO en de mogelijkheid om MDT's hier aan te verbinden. Actie

Actie bestuurlijke afspraken Wet op de Jeugdzorg

Bestuurlijke afspraken tussen de provincie en de gemeente. Actie 9.

De wachtlijsten bij Jeugdzorg. Meenemen in convenant. Actie 9.

Samen met bureau schuldhulpverlening wordt een pilot ontwikkeld om jongeren door middel van voorlichting te leren hoe schulden voorkomen kunnen worden. Actie 10.

6.3. Prioriteiten in dit domein

Pilot schuldhulpverlening.

MDT uitbreiden naar HAVO/VWO.

Evaluatie signaleringsnetwerk.

Verbeteren toegankelijkheid schoolmaatschappelijk werk.

6.4. De sluitende aanpak hulp

De sluitende aanpak hulp is redelijk compleet door de aanwezigheid van MDT's voor 0-16 jarigen. Zie hierboven de actiepunten.

Sluitende aanpak voortijdig schoolverlaten.

De aanpak is redelijk sluitend. Aandachtspunt is versterken van de RMC registratie van jongeren zonder school en/of werk met de registratie van de CWI.

6.5. De wijkaanpak

In Oud krispijn is de pilot signaleringsnetwerk 12 plus van start gegaan. In deze pilot wordt uitgetoetst of door een wijkaanpak meer kinderen en jongeren effectief van hulp worden voorzien.

6.6. Participatie

Jongeren kunnen nog meer betrokken worden bij het ontwikkelen van eigen vormen van hulpverlening, bijvoorbeeld door zelf andere jongeren te begeleiden.

Domein 7 Veiligheid

Het lokale jeugdbeleid ter bevordering van de veiligheid is gericht op preventie en bestrijding van criminaliteit. Samen met de partners politie en het OM, dient de gemeente te zorgen voor een sluitende aanpak op het terrein van jeugdcriminaliteit. Daar waar de gemeente met name verantwoordelijk is voor de preventieve aanpak, zijn de politie en het OM met name verantwoordelijk voor de repressieve kant.

Voor domein 7 'jeugd & veiligheid' wordt aangesloten bij het bestaande Integrale Veiligheidsprogramma 2002-2006 van de gemeente Dordrecht. In het IVP zijn de doelstellingen van het GSB geïntegreerd. Als algemene doelstelling heeft het IVP voor het thema jeugd de doelstelling: 'het verminderen van jeugdcriminaliteit'.

De meer specifieke doelstellingen uit het IVP (2002-2006) zijn:

- 75% van de jeugd (12-24 jaar) voelt zich overdag veilig;
- 50% van de jeugd (12-24 jaar) voelt zich 's avonds veilig;
- aantal jeugdige delictplegers gedaald met 10%;
- afname recidive 12-minners met 33%;
- wapenbezit onder Dordtse scholieren gedaald tot 3%.

Veiligheid heeft bij jongeren zowel subjectieve als objectieve aspecten. Allereerst is het belangrijk dat jongeren zich in Dordrecht veilig voelen. Daarnaast zal voor wat betreft de objectieve veiligheid het aantal delicten gepleegd door jongeren dienen te verminderen. Gemeentelijke preventiemaatregelen spelen hierbij een grote rol.

7.1. Stand van zaken

Waar zitten jongeren zelf mee:

Uitkomsten Jouweek:

Jongeren vinden de koopavonden en uitgaan in Dordrecht niet veilig. Dit wordt mede veroorzaakt door groepjes rondhangende jongeren. Jongeren dagen elkaar vaak uit in de stad. Wapens worden gedragen ter bescherming omdat andere jongeren wapens dragen. Drugsdealers brengen onveiligheid met zich mee.

Ook wordt de openbare ruimte onveilig ervaren als er veel struiken langs de wegen of fietspaden staan. Dit geldt ook voor tunneltjes.

Tijdens de Jouweek is aan de jongeren gevraagd welk onderwerp prioriteit heeft voor hen.

Veiligheid kwam daar als belangrijkste onderwerp naar voren.

De Jeugdmonitor (bron: SGB Jongeren Dordrecht 2001):

Een groot deel van de jongeren voelt zich 's avonds niet veilig; de helft van hen is zelf slachtoffer van geweld geweest; één op de vijf jongeren heeft wel eens een zwaarder delict gepleegd en één op de acht een licht delict. Jongeren zijn vaak zelf slachtoffer van criminaliteit. Op school voelen sommige jongeren zich niet veilig. Meer jongens dan meisjes plegen delicten en meer autochtonen dan allochtone jongeren. Gevoelens van onveiligheid komen meer voor bij jongeren van 18 t/m 22 jaar, meer bij meisjes en meer bij autochtone jongeren. In Oud krispijn voelen relatief weinig jongeren zich wel eens onveilig. Jongeren uit Wielwijk, 12 t/m 17 jarigen en allochtone jongeren noemen hun woonbuurt relatief vaak als onveilige plek.

Basisinfrastructuur

Het preventief jeugdbeleid heeft als doel er voor te zorgen dat jongeren voldoende ontwikkelingsmogelijkheden hebben en dat er een aanbod van voorzieningen is waardoor zij niet in de criminaliteit terechtkomen. In de eerste plaats is het belangrijk dat jongeren een schooldiploma halen. Het terugdringen van spijbelen en voortijdig schoolverlaten wordt als doeltreffende preventiemaatregel gezien; vaak blijken jongeren die in contact met de politie komen een spijbelverleden te hebben. Op school wordt, in het kader van VIOS en schooladoptieplannen, aandacht besteed aan preventie en de bestrijding van crimineel gedrag. MDT's benaderen problemen van jongeren op een integrale manier. Buiten schooltijd *is* er voor de jongeren een uitgebreid aanbod aan sport, spel en culturele activiteiten.

Verveling en overlast veroorzaakt door onder andere hangjongeren worden hiermee tegengegaan. Voor ouders die vragen hebben over het opvoeden van hun kinderen is er een aanbod aan informatie, cursussen en spreekuren.

Kinderen, jongeren en volwassenen maken samen gebruik van de openbare ruimten. Soms geeft dit spanning in de wijk. Een betere samenwerking tussen politie en jongerenwerkers levert een positieve bijdrage aan het samenleven in de wijk (zie actie hangjongeren in Stadspolders).

Wanneer jongeren toch met de politie in aanraking komen, zijn er tal van initiatieven om te voorkomen dat jongeren verder afglijden naar een criminele carrière. Jeugd Preventie Team (JPT) en Bureau HALT bieden hier als eersten mogelijkheden voor. Jongeren die dit stadium voorbij zijn, komen in aanraking met de officier van Justitie en mogelijk ook de kinderrechter. In dit stadium is het mogelijk dat de jongeren een taakstraf krijgen opgelegd met een pedagogische strekking, ITB CRIEM, ITB Harde Kern, jeugddetentie en de maatregel Plaatsing in een Inrichting voor Jeugdigen (PIJ). Voor jeugdige veelplegers zal een aparte aanpak worden opgesteld om hen op het rechte spoor te krijgen.

Om er voor te zorgen dat allochtone jongeren voldoende aansluiting houden bij de samenleving is er de CRIEM-aanpak en het Antillianenbeleid.

7.2. Verbeterpunten en acties veiligheid:

Verbeterpunten

Jongeren voelen zich niet altijd veilig;

Kinderen zijn onvoldoende betrokken bij het zoeken naar eigen oplossingen voor pestgedrag en geweld in de eigen wijk;

Aandacht voor veelplegers;

Nadere analyse om een aanpak ontwikkelen o.a. voor veilig uitgaan, hangen in de openbare ruimte, de sluitende aanpak.

Acties

Om jongeren zich veiliger te laten voelen in de openbare ruimte gaat Stadswerken praten met jongeren over enge plekken en zoekt samen met hen naar oplossingen om onveiligheidsgevoelens te voorkomen in de stad.

Jongeren worden betrokken bij de inrichting van nieuw te ontwikkelen woonlocaties (Stadsontwikkeling) met betrekking tot de veilige inrichting van de wijk voor jongeren en van de routes van en naar het uitgaanscentrum, ter voorkoming van onveiligheidsgevoelens. Op grond van de methode Beke wordt een pilot 'aanpak groepsriminaliteit/hanggroepen' in Stadspolders uitgevoerd.

De landelijke stichting TegenZinloosGeweld gaat in samenwerking met basisscholen het project KidsTegenGeweld in Dordrecht uitvoeren.

In het arrondissement Dordrecht wordt in samenwerking met politie, OM en de justitiële partners een veelplegersaanpak ontwikkeld.

Een aantal onderwerpen op het gebied van Jeugd & Veiligheid behoeft, alvorens tot een aanpak te komen, een nadere analyse.

De volgende acties hebben prioriteit:

Analyse onderwerpen jeugd en veiligheid: verbeteren preventieve, curatieve en repressieve aanpak van jeugd en veiligheid, veilig uitgaan in de stad, 'hangen' in de openbare ruimten.

7.3. De sluitende aanpak

Op het gebied van jeugd & veiligheid wordt een sluitende aanpak nagestreefd, met name tussen de preventieve en repressieve keten. Om een sluitende aanpak te realiseren zijn in Dordrecht goede stappen vooruit gezet. Zo bestaan er op scholen MDT's en werken politie en jeugdzorg samen in de JPT's. Ook op wijkniveau weten de verschillende partners elkaar steeds beter te vinden, zo bestaat er in Oud Krispijn de pilot 'Signaleringsnetwerk jongeren'. De politie heeft voor de minderjarigen het instrument 'Stuur jeugd niet weg, zonder overleg' ingevoerd en bij het OM is op dit moment nog in Krispijn een kantoor van 'Justitie in de buurt', dat vanaf februari 2004 in een geïntegreerde ketensamenwerking verder zal gaan op een nieuwe locatie.

Ondanks al deze goede initiatieven kan het nog steeds gebeuren dat de keten preventief-repressief-curatief niet geheel sluitend is. In een 'Verdieping: Jeugd & Veiligheid' zal aandacht besteedt worden aan de sluitende aanpak.

7.4. De wijkaanpak

Een netwerk op wijkniveau

In de wijken wordt veelal in bestaande netwerken gesproken over de jeugd. Voorgesteld wordt om in alle wijken aansluitend op de bestaande netwerken 'jeugd' als agendapunt te agenderen. Alle knelpunten in de domeinen van het jeugdbeleid op wijkniveau kunnen hier aan de orde komen, o.a. veiligheid. Organisaties die in de wijk werkzaam zijn voor de jeugd nemen deel aan het overleg: GGD, Opmaat, Jeugdzorg, de politie en de DWO.

7.5. Participatie

In het domein 'jeugd & veiligheid' zijn jongeren nog niet zo actief betrokken. Bij het genereren van oplossingen voor de inrichting van de buitenruimten en het oplossen van samenlevingsproblemen in de openbare ruimten kunnen jongeren meer gehoord worden en mee helpen zoeken naar gezamenlijke oplossingen van problemen.

Domein 8 Werk

8.1. Stand van zaken

De Wet instroom werkzoekende (WIW) maakt de gemeente verantwoordelijk voor een sluitende aanpak voor jongeren van 18 tot en met 22 jaar. Door de sluitende aanpak behoren alle jongeren die zich ingeschreven hebben bij het CWI als werkzoekende of als uitkeringsgerechtigde in beeld te zijn. Echter niet alle jongeren melden zich aan bij het CWI of vragen een uitkering aan. De jongeren die wel ingeschreven staan bij de Sociale Dienst krijgen een traject aangeboden. Er zijn verschillende trajecten mogelijk. Door de economische recessie vermindert het aantal banen en zullen meer jongeren een beroep doen op de WIW.

De Jeugdmonitor

Uit de *Jeugdmonitor 2001* blijkt dat er een groep jongeren is die niet meer op school zit maar ook geen werk heeft. Deze groep bestaat uit ongeveer 560 jongeren tussen de 16 en 22 jaar. Driekwart van deze groep heeft geen werk gehad, een kleiner deel is huisvrouw/huisman, arbeidsongeschikt of zelf op zoek naar werk. De helft beschikt niet over een startkwalificatie. Ook blijkt uit de monitor dat 9% van alle 16 t/m 22 jarigen niet op school zit en geen schooldiploma heeft. Het aandeel allochtone jongeren is hier groter dan het aantal autochtone jongeren. Nog eens 19% heeft wel een schooldiploma maar niet op voldoende niveau om van een startkwalificatie op de arbeidsmarkt te kunnen spreken.

De Jouwweek

Uit de Jouwweek, waarin met jongeren over uitkomsten van de *Jeugdmonitor* is gesproken kwam naar voren dat:

Jongeren schulden hebben. Vaak hebben zij al hoge schulden op jonge leeftijd.

Om andere jongeren te stimuleren weer naar school en werk te gaan kwam een van de jongeren met het idee om mentor van hen te worden. Met zijn eigen ervaring hoe je weer terug kunt naar school wil hij aan andere jongeren in deze situatie behulpzaam zijn.

Jongeren niet op de hoogte zijn van de mogelijkheden die het arbeidsbureau en de WIW hebben bij toeleiden naar werk.

Huisvesting

De beide Pabo's verhuizen naar het centrum van Dordrecht. Om huisvesting te bieden aan jongeren is er extra aandacht voor jongerenhuisvesting.

8.2. Verbeterpunten en acties

De sluitende aanpak WIW

Uit dossieronderzoek van de Sociale Dienst blijkt dat aan alle jongeren die zijn ingeschreven bij de Sociale Dienst een traject aangeboden is. Echter niet alle jongeren melden zich als werkzoekende bij het CWI of vragen een uitkering aan. Deze groep wordt niet bereikt door het CWI of de Sociale Dienst. Het gezamenlijke project Route 23 van Leerplicht/RMC, CWI, Sociale Dienst, Jeugdzorg en Da Vinci College beoogt ketensamenwerking tot stand te brengen tussen de inspanningen van betreffende instellingen. Het bereiken van de groep die zich niet aanmeldt voor een uitkering is een voorname doelstelling van het project.

Samenhang Voortijdig schoolverlaters

In het programma Voortijdig schoolverlaten worden maatregelen vermeld om het voortijdig schoolverlaten tegen te gaan. Het beleid inzake bestrijden voortijdig schoolverlaten zal in lijn worden gebracht met de doelstelling van Route 23: aanbieden van scholing en werk aan alle uitgevallen jongeren zonder startkwalificatie. Jongeren die zich melden voor een uitkering, krijgen direct werk en of scholing aangeboden.

Sluitende aanpak/ketenaanpak risicoleerlingen

Samenhang en samenwerking in de keten van instellingen die werken met risicoleerlingen, voortijdig schoolverlaters en jongeren die niet op school zitten of geen werk hebben, zal versterkt worden in het kader van het project Route 23.

Om risicoleerlingen en voortijdig schoolverlaters alsnog de gelegenheid te geven om een startkwalificatie te halen, wordt een netwerk onder gemeentelijke regie ingericht met het doel te realiseren dat jongeren teruggeleid worden naar school of werk. Om tot een sluitende aanpak te komen is gekozen voor het vormen van één loket voor werkgevers en werkzoekende jongeren.

Het Bureau Leerplicht Drechtsteden, waarin het RMC wordt geïntegreerd, vormt een meldpunt voor risicoleerlingen. Nodig zijn casuïstiekbespreking, een integrale aanpak, hulp voor jongeren met psychische klachten, schuldhulp, casemanagement, gebruikmaken van ervaringsdeskundigen die weer naar school zijn gegaan. Deelnemers zijn dan: scholen uit het voortgezet onderwijs en Sociale Diensten, voorzieningen die jongeren op straat of thuis tegenkomen, bijvoorbeeld politie, jongerenwerk, hulpverlening.

Voor jongeren met sociale problematiek is een opvangvoorziening belangrijk. Voor jongens is er de Halte Patersweg. Het is de bedoeling dat deze voorziening wordt ingebed in het praktijkonderwijs en/of de residentiële jeugdhulpverlening. Dan kunnen ook meisjes worden opgevangen.

Schoolverzuim

Het OM, de Raad voor de Kinderbescherming en de leerplichtambtenaren in de regio hebben een plan uitgewerkt voor het realiseren van een leerstraf schoolverzuim. De provincie is om een financiële bijdrage gevraagd.

Schuldhulpverlening

Bureau schuldhulpverlening komt met veel jongeren in aanraking die hulp nodig hebben.

Samen met het bureau wordt een actie ontwikkeld samen met jongeren, om de hulpverlening meer bekendheid te geven.

Huisvesting

Meer woningen in het centrum die geschikt zijn voor (studerende) jongeren.

Prioriteit in dit domein heeft de volgende actie:

Sluitende aanpak 'risico' leerlingen / ketenaanpak.

8.3. Wijkaanpak

Voor het sluitend in beeld krijgen van risicojongeren spelen naast een sluitende ketenbenadering ook de signaleringsnetwerken op wijkniveau een rol. Ook signalen vanuit de wijk worden door de vertegenwoordigers van instellingen opgepakt en jongeren worden door een gecoördineerde aanpak van hulp voorzien. Samenhang en samenwerking tussen netwerken in de wijk en in de stad zijn aandachtspunten. Zie het domein 'hulpverlening'.

Uitvoeringsplan

Acties beleidsimpuls

1. Uitvoeringsplan educatie/ onderwijs

Voorschoolse periode

<i>Actie 1: Overdrachtsformulier, toereikendheid middelen peuterwerk</i>	
<i>Doel</i>	Sluitende aanpak realiseren tussen peuterwerk en basisonderwijs.
<i>Wat wordt er gedaan</i>	Invoeren overdrachtsformulier peuterwerk-basisonderwijs, bij alle peuterspeelzalen.
<i>Welke organisaties zijn betrokken</i>	
<i>Wie is initiatiefnemer</i>	
<i>Tijdsplanning</i>	2004- 2005.
<i>Beoogd resultaat in 2005</i>	Alle peuterspeelzalen dragen peuters over aan het basisonderwijs via het overdrachtsformulier 5.
<i>Uitvoerder</i>	Huidige uitvoerders.
<i>Leverd bijdrage aan GSB doelstelling</i>	Sluitende aanpak signalering en hulpverlening 0-16 jaar. Bereik peuterwerk naar 70%.
<i>Hoe worden resultaten gemeten</i>	
<i>Kosten</i>	Gerealiseerd
<i>Dekking</i>	Kadernota 2004.

<i>Actie 2: Netwerk 0-6 jaar</i>	
<i>Doel</i>	Sluitende aanpak tussen instellingen.
<i>Wat wordt er gedaan</i>	Samenwerkingsafspraken tussen instellingen zijn vastgelegd. In de subsidieafspraken tussen gemeente en de instellingen wordt samenwerking met anderen als subsidievoorwaarde opgenomen. Verantwoording wordt afgelegd aan de samenwerkingspartners. Tevredenheidsonderzoek onder klanten.
<i>Hoe wordt dit bereikt</i>	
<i>Wie zijn er bij betrokken</i>	
<i>Wie is initiatiefnemer</i>	
<i>Tijdsplanning</i>	Invoering 2004.
<i>Beoogd resultaat in 2005</i>	Instellingen van het netwerk 0-6 jaar vormen een sluitend netwerk.
<i>Uitvoerder</i>	Huidige uitvoerders.
<i>Leverd bijdrage aan GSB doelstelling</i>	Sluitende aanpak signalering en hulpverlening 0-16 jarigen.
<i>Hoe worden resultaten gemeten</i>	
<i>Kosten</i>	PM
<i>Dekking</i>	Regulier budget instellingen

2.

Uitvoeringsplan spelen en verkennen/vrijtijdsbesteding

<i>Actie 1: Jeugd informeren (12 tot 23 jaar)</i>	
<i>Doel</i>	De jeugd informeren over het voorzieningen- en activiteiten aanbod in Dordrecht. De jeugd kennis laten maken met de gemeente en de diverse voorzieningen in de stad op een voor de jeugd aansprekende manier, waarbij zij de gelegenheid krijgen om vragen te stellen aan de gemeenten en de instellingen.
<i>Activiteit</i>	Ontwikkelen jongerenwebsite.
<i>Met wie wordt samengewerkt</i>	Nader te bepalen.
<i>Wie is initiatiefnemer</i>	O&W.
<i>Tijdsplanning</i>	Start in 2003.
<i>Beoogd resultaat in 2004</i>	Er is een jongerenwebsite die minimaal 100 bezoekers per dag heeft.
<i>Uitvoerder</i>	CommuniquéGroep.
<i>Hoe wordt resultaat gemeten</i>	Op basis van aantallen bezoekers en bezochte sites.
<i>Levert bijdrage aan GSB doelstelling</i>	In 2004 is ten minste 75% van de jeugd positief over de 'ruimte in de buurt'. In 2004 is ten minste 75% van de jeugd positief over 'uitgaan in de Binnenstad'. Vergroting deelname jeugdactiviteiten door verrijking en versterking aanbod op wijkniveau.
<i>Kosten</i>	PM
<i>Dekking</i>	GSB middelen Campagne middelen

<i>Actie 2: Participatie van jeugdigen tot 12 jaar</i>	
<i>Doel</i>	Participatie van jeugdigen tot 12 jaar. Kinderen laten nadenken over de leefomgeving, de wijk of de stad om zodoende inspraak en participatie te bevorderen.
<i>Activiteit</i>	A. Opstellen- en tekenwedstrijden. B. Klassengesprekken.
<i>Met wie wordt samengewerkt</i>	DWO en Basis onderwijs.
<i>Wie is initiatiefnemer</i>	O&W.
<i>Tijdsplanning</i>	Start in 2005.
<i>Beoogd resultaat in 2004</i>	Kinderen tot 12 jaar zijn in 2004 betrokken geweest bij de herinrichting van de speelplekken in hun buurt/wijk.
<i>Uitvoerder</i>	Nader te bepalen.
<i>Hoe worden resultaten gemeten</i>	Op basis van uitbreiding/aanpassing speelplekken waarbij kinderen zijn betrokken.
<i>Levert bijdrage aan GSB doelstelling</i>	In 2004 is ten minste 75% van de jeugd positief over de 'ruimte in de buurt'.
<i>Kosten</i>	PM
<i>Financiën</i>	GSB middelen:

<i>Actie 3: Participatie van jongeren (12 tot 23 jaar)</i>	
<i>Doel</i>	Participatie van jongeren (12 tot 23 jaar). Betrekken van jongeren bij de inrichting van de wijk. Betrekken van jongeren bij de ontwikkeling en uitvoering van een divers aanbod.
<i>Activiteit</i>	A. Organiseren van een jongerendebat. B. Jongerenambassadeurs mee laten praten bij beleidsontwikkelingen. C. Jeugdnieuws opnemen in Gemeentenuws (huis-aan-huis weekblad). In samenspraak met jongeren en reguliere voorzieningen in de wijk een activiteitenaanbod ontwikkelen.
<i>Met wie wordt samengewerkt</i>	Intern: afd. Communicatie en Wijk MT. Extern: DWO.
<i>Wie is initiatiefnemer</i>	O&W.
<i>Tijdsplanning</i>	Start in 2004.
<i>Beoogd resultaat in 2004</i>	A. 1 jongerendebat. B. Op minimaal tweemaal beleidsontwikkelingen hebben jongeren mee kunnen praten. C. Minimaal 4x is in Gemeentenuws aandacht geweest voor jeugdnieuws. D. Uitbreiding/aanpassing van activiteiten heeft plaatsgevonden in samenspraak met de jongeren.
<i>Uitvoerder</i>	A. DWO. B. DWO. C. O&W/afdeling Communicatie. D. DWO.
<i>Hoe worden resultaten gemeten</i>	Activiteitenverslag DWO. Het aantal keer dat jeugdnieuws is opgenomen.
<i>Levert bijdrage aan GSB doelstelling</i>	In 2004 is ten minste 75% van de jeugd positief over de 'ruimte in de buurt'. Vergroting deelname jeugdactiviteiten door verrijking en versterking aanbod op wijkniveau
<i>Kosten</i>	PM
<i>Financiën</i>	Regulier budget DWO GSB middelen

<i>Actie 4: In het kader van de campagne aanpak voor de jeugd een vraaggestuurd aanbod ontwikkelen (12 tot 23 jaar).</i>	
<i>Doel</i>	Het bevorderen en stimuleren van een vraaggestuurd aanbod door het ondersteunen van initiatieven van jongeren.
<i>Activiteit</i>	Ontwikkelen van een concept waarbij jongeren professionele ondersteuning en beperkte financiële middelen kunnen krijgen. (Werknaam 'eerste hulp bij activiteiten' EHBA).
<i>Met wie wordt er samengewerkt</i>	Nader te bepalen.
<i>Wie is initiatiefnemer</i>	O&W.
<i>Tijdsplanning</i>	2004.
<i>Beoogd resultaat in 2004</i>	Met behulp van dit concept zijn minimaal 6 initiatieven ondersteund en door de jongeren uitgevoerd.
<i>Uitvoerder</i>	Met betrekking tot de ondersteuning: nader te bepalen. Met betrekking tot de uitvoering van de activiteiten: de jongeren.
<i>Hoe worden resultaten gemeten</i>	Via de jongerenwebsite worden aanvragen en uitvoering geregistreerd.
<i>Levert bijdrage aan GSB doelstelling</i>	In 2004 is ten minste 75% van de jeugd positief over de 'ruimte in de buurt'. Vergroting deelname jeugdactiviteiten door verrijking en versterking aanbod op wijkniveau.
<i>Kosten</i>	PM
<i>Dekking</i>	GSB middelen Campagne middelen

<i>Actie 5: Jeugdmonitor (8 tot 23 jaar)</i>	
<i>Doel</i>	Het op systematische wijze in beeld brengen van ontwikkelingen en trends in het gedrag van kinderen en jongeren.
<i>Activiteit</i>	Om een nauwkeurig beeld van de Dordtse jeugd te krijgen is een uitbreiding van doelgroep van de jeugdmonitor met 8 -12 jaar wenselijk.
<i>Met wie wordt samengewerkt</i>	SGB, geënuquêteerden.
<i>Wie is initiatiefnemer</i>	O&W.
<i>Tijdsplanning</i>	Uitbreiding uiterlijk met ingang van 2007.
<i>Beoogd resultaat in 2008</i>	Een jeugdmonitor van 8 tot 23 jaar.
<i>Uitvoerder</i>	SGB.
<i>Hoe worden resultaten gemeten</i>	Aantal afgenomen <i>Jeugdmonitoren</i> .
<i>Levert bijdrage aan GSB doelstelling</i>	In 2004 is ten minste 75% van de jeugd positief over de 'ruimte in de buurt'. Vergroting deelname jeugdactiviteiten door verrijking en versterking aanbod op wijkniveau.
<i>Kosten</i>	€ 46.500
<i>Financiën</i>	GSB middelen

<i>Actie 6: Activiteitsaanbod versterken (4 tot 23 jaar).</i>	
<i>Doel</i>	Versterking aanbod in sportieve, educatieve, recreatieve en culturele sfeer.
<i>Activiteit</i>	A. Op wijkniveau een inventarisatie/analyse van het huidige aanbod in relatie tot wensen en behoeften van jeugdigen. B. Op basis van deze analyse in samenspraak met jeugdigen en reguliere voorzieningen een aanbod ontwikkelen en uitvoeren. Met extra aandacht voor: - zomer- en vakantieperiode - moeilijk bereikbare groepen - kinderwerk - kunst in de wijk - sportactiviteiten (in samenwerking met jongerenwerk)
<i>Met wie wordt samengewerkt</i>	Intern: Wijk MT, bureau Sportstimulering, sector Cultuur. Extern: DWO, ToBe en daarnaast diverse betrokken organisaties en ondernemers die in de betreffende wijk actief zijn (of zouden moeten zijn) op het gebied van jongeren.
<i>Wie is initiatiefnemer</i>	O&W.
<i>Tijdsplanning</i>	2005.
<i>Beoogd resultaat in 2004</i>	In 2004 moet op basis van de analyse een aanbod ontwikkeld zijn.
<i>Uitvoerder</i>	Nader te bepalen.
<i>Hoe worden resultaten gemeten</i>	A: Voorjaar 2004 schriftelijke analyse gereed. B: Op basis van activiteitenverslag DWO.
<i>Levert bijdrage aan GSB doelstelling</i>	In 2004 is ten minste 75% van de jeugd positief over de 'ruimte in de buurt'. In 2004 is ten minste 75% van de jeugd positief over 'uitgaan in de Binnenstad'. Vergroting deelname jeugdactiviteiten door verrijking en versterking aanbod op wijkniveau.
<i>Kosten</i>	PM
<i>Financiën</i>	Regulier budget

<i>Actie 7: Georganiseerd spelen uitbreiden (TOS)</i>	
<i>Doel</i>	In buurten waar kinderen niet veilig kunnen spelen en er meer begeleiding nodig is van volwassenen georganiseerd spelen realiseren.
<i>Activiteit</i>	Georganiseerd spelen initiëren. Toegankelijkheid speeltuinen vergroten.
<i>Met wie wordt samengewerkt</i>	DWO, ouders, buurtbewoners en reguliere voorzieningen.
<i>Wie is initiatiefnemer</i>	O&W.
<i>Tijdsplanning</i>	2005, 2006.
<i>Beoogd resultaat in 2005</i>	Het georganiseerd spelen is met minimaal 1 wijk uitgebreid.
<i>Uitvoerder</i>	Nader te bepalen.
<i>Hoe worden resultaten gemeten</i>	Op basis van gerealiseerde uitbreidingen.
<i>Levert bijdrage aan GSB doelstelling</i>	Deelname aan jeugdactiviteiten vergroten door het aanbod in de wijken te versterken.
<i>Kosten</i>	300.000
<i>Dekking</i>	Afweging kadernota 2005

<i>Actie 8: Ontwikkelen integraal speelruimtebeleid</i>	
<i>Doel</i>	Komen tot een integraal speelruimtebeleid.
<i>Activiteit</i>	Door middel van een intersectorale werkgroep wordt een integraal speelruimtebeleid ontwikkeld waarbij men onder andere gezamenlijk voorzieningen op het gebied van ontspanning en ontwikkeling in kaart brengt.
<i>Met wie wordt samengewerkt</i>	Stadswerken en Stadsontwikkeling.
<i>Wie is initiatiefnemer</i>	Stadswerken.
<i>Tijdsplanning</i>	2004 beleidsnota gereed.
<i>Beoogd resultaat in 2004</i>	Nota gereed en aanvang met uitvoering.
<i>Uitvoerder</i>	Stadswerken, SO en O&W.
<i>Hoe worden resultaten gemeten</i>	
<i>Levert bijdrage aan GSB doelstelling</i>	In 2004 is ten minste 75% van de jeugd positief over de 'ruimte in de buurt'.
<i>Kosten</i>	PM
<i>Financiën</i>	Reguliere budget O&W (GSB, TOS, speeltuinen) Budget stadsontwikkeling, stadswerken en Sport en recreatie.

<i>Actie 9: Herbezinning op de positie van het jongerenwerk</i>	
<i>Doel</i>	Herpositionering jongerenwerk.
<i>Activiteit</i>	(Her)formulering positie, doelgroep, functies en producten van het jongerenwerk.
<i>Met wie wordt samengewerkt</i>	Wijk MT's, OOV, Sport & recreatie, DWO, politie, Jeugdzorg en overige instellingen en organisaties die met jeugdigen te maken hebben.
<i>Wie is initiatiefnemer</i>	O&W.
<i>Tijdsplanning</i>	Beleidsnota gereed: 3e kwartaal 2004.
<i>Levert bijdrage aan GSB doelstelling</i>	
<i>Kosten</i>	PM
<i>Financiën</i>	Regulier budget DWO.

<i>Actie 10: Jongeren accommodaties</i>	
<i>Doel</i>	Realiseren van passende jongerenaccommodaties.
<i>Activiteit</i>	A. Onderzoek naar (her)nieuw(d) gebruik accommodaties voor jongeren. B. Ontwikkelen kwaliteitsstandaard jongerenaccommodaties.
<i>Met wie wordt samengewerkt</i>	DWO.
<i>Wie is initiatiefnemer</i>	O&W.
<i>Tijdsplanning</i>	2004/2005.
<i>Beoogd resultaat in 2004</i>	In 2004 onderzoek en kwaliteitsstandaard afgerond.
<i>Uitvoerder</i>	O&W.
<i>Hoe worden resultaten gemeten</i>	In 2004 is het onderzoek afgerond.
<i>Levert bijdrage aan GSB doelstelling</i>	In 2004 is ten minste 75% van de jeugd positief over de 'ruimte in de buurt'. In 2004 is ten minste 75% van de jeugd positief over 'uitgaan in de Binnenstad'. Vergroting deelname jeugdactiviteiten door verrijking en versterking aanbod op wijkniveau.
<i>Kosten</i>	PM
<i>Financiën</i>	Afweging kadernota 2005

3. Uitvoeringsplan kinderopvang

<i>Actie 1: Uitbreiden Tieneropvang</i>	
<i>Doel</i>	Uitbreiden aanbod tieneropvang.
<i>Hoe</i>	Organisaties inventariseren behoefte en stellen hun doelen vast met betrekking tot tieneropvang.
<i>Met wie wordt samengewerkt</i>	
<i>Wie is initiatiefnemer</i>	
<i>Tijdsplanning</i>	Na de zomer 2003.
<i>Beoogd resultaat in 2007</i>	Benodigde tieneropvangplaatsen gerealiseerd.
<i>Meten van resultaten</i>	Jaarverslagen instellingen.
<i>Uitvoerder</i>	Instellingen kinderopvang, sportverenigingen.
<i>Levert bijdrage aan GSB doelstelling</i>	
<i>Financiën</i>	PM.
<i>Dekking</i>	Werkgevers en Rijk

<i>Actie 2: Pilot specifiek beleid</i>	
<i>Doel</i>	Extra aandacht voor het signaleren van ontwikkelingsachterstanden en het bieden van opvoedingsondersteuning.
<i>Hoe</i>	Pilot starten in één of meerdere Kinderopvangorganisaties.
<i>Met wie wordt samengewerkt</i>	Kinderopvangorganisaties.
<i>Wie is initiatiefnemer</i>	Gemeente.
<i>Tijdsplanning</i>	Voorbereidingen 2003-2004, medio 2004 .
<i>Beoogd resultaat</i>	
<i>Meten van resultaten</i>	Op basis van evaluatie kijken of de pilots effect hebben gehad.
<i>Uitvoerder</i>	Instelling voor kinderopvang.
<i>Levert bijdrage aan GSB doelstelling</i>	
<i>Kosten</i>	€ 226.890
<i>Dekking</i>	Budget O&W, kinderopvang.

<i>Actie 3: Dagarrangementen</i>	Nieuw te ontwikkelen beleid.
<i>Doel</i>	
<i>Hoe</i>	
<i>Met wie wordt samengewerkt</i>	
<i>Wie is initiatiefnemer</i>	
<i>Tijdsplanning</i>	
<i>Beoogd resultaat in 2005</i>	
<i>Meten van de resultaten</i>	
<i>Uitvoerder</i>	
<i>Levert bijdrage aan GSB doelstelling</i>	
<i>Financiën</i>	
<i>Dekking</i>	

<i>Actie 4: Sluitende aanpak hulp</i>	
<i>Doel</i>	Alle kinderen 100% van hulp voorzien.
<i>Hoe</i>	Opmaat/MDT coördinator organiseert werkbijeenkomst voor kinderopvanginstellingen om inzicht te geven in de werking van het MDT en hoe kinderen aangemeld kunnen worden.
<i>Met wie wordt samengewerkt</i>	
<i>Wie is initiatiefnemer</i>	
<i>Tijdsplanning</i>	Start begin 2004.
<i>Beoogd resultaat in 2005</i>	Toename van de bekendheid bij leidsters van het MDT, 10% meer kinderen worden aangemeld bij het MDT 0-4 jaar.
<i>Meten van de resultaten</i>	Jaarverslag MDT 0-4 jaar.
<i>Uitvoerder</i>	Opmaat.
<i>Levert bijdrage aan GSB doelstelling</i>	Sluitend signaleren van problemen bij jeugdigen tot en met 16 jaar.
<i>Kosten</i>	PM
<i>Dekking</i>	Regulier budget Opmaat

4.

Uitvoeringsplan jeugdgezondheidszorg

<i>Actie 1: Bepalen van de regierol gemeente bij de JGZ</i>	
<i>Doel</i>	De rol van de gemeente bij de JGZ bepalen in relatie met de gemeenschappelijke regeling ZHZ.
<i>Hoe</i>	Deelname beleidsgroep JGZ, investeren in samenwerking met betrokken partijen en regiogemeenten.
<i>Met wie wordt samengewerkt</i>	GGD, Opmaat, Rivas, regiogemeenten ZHZ.
<i>Wie is initiatiefnemer</i>	O&W/GGD.
<i>Tijdsplanning</i>	Medio 2004.
<i>Beoogd resultaat in 2004</i>	Gemeente stuurt op eigen doelen.
<i>Meten van resultaten</i>	Consensus regierol gemeente.
<i>Uitvoerder</i>	O&W.
<i>Levert bijdrage aan GSB doelstelling</i>	Versterking sociale basisinfrastructuur.
<i>Kosten</i>	PM
<i>Dekking</i>	Regulier budget GGD en Opmaat

<i>Actie 2: Verzamelen beleidsinformatie JGZ</i>	
<i>Doel</i>	Aan de hand van door de GGD geleverde beleidsinformatie JGZ invulling geven aan de gemeentelijke jeugdgezondheidszorg.
<i>Hoe</i>	Afspraken maken met GGD over te leveren beleidsinformatie.
<i>Met wie wordt samengewerkt</i>	GGD.
<i>Wie is initiatiefnemer</i>	O&W.
<i>Tijdsplanning</i>	Najaar 2004.
<i>Beoogd resultaat in 2004</i>	Vaststellen of de verstrekte beleidsinformatie het gemeentelijk beleid bevestigt dan wel of dit aanpassing behoeft.
<i>Meten van resultaten</i>	De GGD verstrekt de beleidsinformatie conform de afspraken.
<i>Uitvoerder</i>	O&W.
<i>Levert bijdrage aan GSB doelstelling</i>	Versterking sociale basis infrastructuur en sluitende aanpak.
<i>Kosten</i>	PM
<i>Dekking</i>	Regulier budget GGD

<i>Actie 3: Beïnvloeden leefstijl jongeren</i>	
<i>Doel</i>	Invulling geven aan de in het gezondheidsbeleid vastgestelde doelen en acties.
<i>Hoe</i>	Activiteiten/campagnes opzetten.
<i>Met wie wordt samengewerkt</i>	GGD, S&R, Deltabouman, Onderwijs.
<i>Wie is initiatiefnemer</i>	O&W.
<i>Tijdsplanning</i>	2004-2007.
<i>Beoogd resultaat in 2004</i>	Gestart met activiteiten/campagnes.
<i>Meten van resultaten</i>	Bekendheid met activiteiten/campagnes.
<i>Uitvoerder</i>	O&W.
<i>Levert bijdrage aan GSB doelstelling</i>	Versterking sociale basisinfrastructuur.
<i>Kosten</i>	PM
<i>Dekking</i>	Regulier budget instellingen

5. Uitvoeringsplan opvoedingsondersteuning

<i>Actie 1: Eén loket voor ouders in de wijken: steunpunt opvoedingsondersteuning</i>	
<i>Doel</i>	Herkenbare plek, dichtbij huis, waar op één locatie ouders ondersteuning kunnen krijgen bij vragen en problemen met betrekking tot ontwikkeling en opvoeding van kinderen.
<i>Wat wordt er gerealiseerd</i>	Eén steunpunt opvoedingsondersteuning aangehaakt bij een consultatiebureau in de wijken: centrum/Noordflank, Staart, Wielwijk/Crabbehof, Stadspolders/Dubbeldam, Oud Krispijn en Sterrenburg.
<i>Wat biedt het steunpunt (blz. 11 beleidskader opvoedingsondersteuning)</i>	1. Informele ontmoetingsplaats, koffieochtenden, ouderpunten, home start. 2. Voorlichting over ontwikkeling en opvoeding voor ouders en opvoeders in de kinderopvang, peuterspeelzaal enz. Bijvoorbeeld: themabijeenkomsten op scholen, oudercursussen. 3. (ongevraagd) advies aan beleidsmakers over de sociale en fysieke situatie waar kinderen in opgroeien, bijvoorbeeld over speelruimtebeleid. 4. Vraagbaak voor ouders en anderen over concrete vragen over opvoeding en ontwikkeling (opvoedspreekuur). 5. Advies over intensievere hulp (aansluiting geïndiceerde jeugdzorg).
<i>Welke organisaties werken samen in het steunpunt</i>	Organisaties die activiteiten opvoedingsondersteuning uitvoeren: Opmaat, Jeugdzorg, GGD, Humanitas en DWO.
<i>Verantwoordelijke voor het realiseren van de Steunpunten</i>	Opmaat wordt gevraagd als verantwoordelijke op te treden om de steunpunten in alle wijken te realiseren.
<i>Tijdsplanning overleg</i>	Start overleg Opmaat en de overige partners: november 2003.
<i>Tijdsplanning realiseren steunpunten</i>	Steunpunt 1: maart 2004. Steunpunt 2: juni 2004. Steunpunt 3: september 2004. Steunpunt 4: november 2004. Steunpunt 5: januari 2005. Steunpunt 6: maart 2005. Steunpunt 7: mei 2005. Steunpunt 8: juni 2005.
<i>Beoogd resultaat in 2005</i>	In de wijken is er een steunpunt opvoedingsondersteuning gekoppeld aan het consultatiebureau, dat voldoet aan de visie van de gemeente op het gewenste gemeentelijke aanbod en de kwaliteitscriteria.
<i>Metten van resultaten</i>	Jaarverslag Opmaat.
<i>Kosten</i>	PM
<i>Dekking</i>	Regulier budget instellingen

<i>Actie 2: Verbeteren aanbod opvoedingsondersteuning</i>	
<i>Doel</i>	Realiseren van een aanbod opvoedingsondersteuning dat aansluit bij de vraag en het gewenste aanbod.
<i>Welk aanbod wil Dordrecht realiseren aan opvoedingsondersteuning</i>	1. Ondersteunende gesprekken voor ouders, bieden van gezinsondersteuning indien nodig, snel doorverwijzen naar de geïndiceerde zorg. 2. Voorlichting en informatie over opvoeding. 3. Personen die in hun werk met ouders en kinderen omgaan, extra deskundigheid opbouwen om incidentele opvoedingsondersteuning te bieden.
<i>Waar moet het aanbod aan voldoen: de kwaliteit</i>	1. Bekend zijn. 2. Bereikbaar. 3. Op basis van de vraag van ouders ontwikkeld. 4. Samenhang in het aanbod. 5. Alleen activiteiten en methoden die bekend staan als effectief.
<i>Wie is verantwoordelijk voor het realiseren van het vernieuwde aanbod</i>	De gemeente stelt het kader vast voor opvoedingsondersteuning. De gemeente kiest welke activiteiten vervallen en welke nieuw toegevoegd worden op basis van gesprekken met de instellingen. De instellingen zijn verantwoordelijk voor het realiseren van het vernieuwde aanbod opvoedingsondersteuning op basis van het beleidskader.
<i>Huidig aanbod</i>	Opvoeden zo, opvoedspreekuren, moeders informeren moeders, Sentro di mama, Home start, ouderpunten.
<i>Hoe gaan we dit vernieuwde aanbod realiseren</i>	Huidig aanbod doorlichten. Dubbelingen uit het aanbod. Vaststellen welke activiteiten toegevoegd moeten worden. Nieuwe activiteiten uitvoeren.
<i>Met wie wordt het aanbod doorgelicht</i>	Alle uitvoerders van opvoedingsondersteuning: Opmaat, GGD, Jeugdzorg, DWO, Humanitas, S&O.
<i>Beoogd resultaat in 2005</i>	Per wijk een aanbod aan informele activiteiten, voorlichtingsactiviteiten, vraagbaak voor ouders, advies voor intensieve hulp en advies voor het beleid.
<i>Tijdsplanning</i>	Start overleg instellingen oktober 2003. Vaststellen vernieuwd aanbod februari 2004. Uitvoeren nieuw aanbod september 2004.
<i>Meten van resultaten</i>	Jaarverslagen Jeugdzorg, GGD, Opmaat, Humanitas en DWO.
<i>Kosten</i>	€ 287.259
<i>Dekking</i>	Regulier budget instellingen

<i>Actie 3: Vraaggericht werken</i>	
<i>Doel</i>	Aanbod opvoedingsondersteuning sluit aan bij de vraag van jeugdigen en hun ouders.
<i>Wie</i>	Alle instellingen die opvoedingsondersteuning aanbieden, gaan vraaggericht werken: GGD, Opmaat, DWO, Humanitas, Jeugdzorg.
<i>Hoe</i>	De gemeente neemt in de beschikkingen aan de instellingen de volgende uitgangspunten op: alle cliënten krijgen van de instelling een vragenlijst om waardering over cursussen/activiteiten te inventariseren. Nieuwe vragen/wensen worden geïnventariseerd. 50% van het aanbod wordt jaarlijks vernieuwd door de instelling op basis van informatie van cliënten. Instellingen vermelden in jaarplannen hoe zij zichzelf gaan bekwalen om vraaggericht te kunnen gaan werken.
<i>Rol gemeente</i>	De gemeente roept in 2004 een stedelijk panel bijeen van opvoeders om inzicht te krijgen in de wensen en behoeften van ouders met betrekking tot opvoedingsondersteuning. De verzoeken geeft de gemeente door aan de instellingen. De gemeente maakt afspraken met organisaties wie welke activiteit uit gaat voeren. Deze rol vervult de gemeente eenmaal, totdat een van de uitvoerende organisaties deze coördinerende rol overneemt.
<i>Tijdsplanning</i>	In de beschikkingen van 2004 worden uitgangspunten voor vraaggericht werken opgenomen.
<i>Resultaat meting</i>	In de jaarverslagen van de instellingen wordt het aanbod onderbouwd op basis van de evaluaties en panelbijeenkomsten.
<i>Kosten</i>	PM
<i>Dekking</i>	Regulier budget instellingen
<i>Actie 4: RMO pilot</i>	
<i>Doel</i>	Op basis van het RMO rapport 'bevrijdende kaders' wordt een moderne manier van regievoering uitgetoetst samen met betrokken instellingen.
<i>Hoe</i>	Een van de proeftuinen is opvoedingsondersteuning.
<i>Verdere informatie</i>	Plan RMO pilot.

6. Uitvoeringsplan hulpverlening en bescherming

<i>Actie 1: Inventarisatie psycho sociale problematiek</i>	
<i>Doel</i>	Inzicht krijgen in de omvang van psychosociale problemen bij jongeren op basis van de uitkomst van de <i>Jeugdmonitor 2001</i> dat er een vermoeden is van psychosociale problematiek bij een kwart van de jongeren.
<i>Activiteit</i>	SGB doet inventariserend onderzoek.
<i>Tijdsplanning</i>	Eind 2003 inventarisatie klaar.
<i>Beoogd resultaat in 2004</i>	Inventarisatie SGB klaar. Conclusie trekken of verder onderzoek nodig is om inzicht te krijgen in de psychosociale problematiek bij jeugdigen.
<i>Metten van resultaten</i>	Jeugdmonitor 2003.
<i>Uitvoerder</i>	SGB.
<i>Levert bijdrage aan GSB doelstelling</i>	Sluitende aanpak hulp.
<i>Kosten</i>	PM
<i>Dekking</i>	Budget O&W
<i>Actie 2: Samenwerking en uitbreiding MDT's Voortgezet onderwijs</i>	
<i>Doel</i>	1. Een sluitende aanpak bij hulpverlening aan kinderen en jongeren. 2. Uitbreiden MDT's VMBO en VO (HAVO, VWO)
<i>Activiteit</i>	Afspraken over uitbreiding werkwijzen en registratie.
<i>Tijdsplanning</i>	1. Eind 2003 tot eind 2004 aanpassen werkwijze. 2. Uitbreiden MDT v.a. 2005.
<i>Beoogd resultaat in 2004</i>	Eenduidige werkwijzen en registratie bij alle MDT's. MDT's voor alle VO leerlingen.
<i>Metten van resultaten</i>	Jaarverslag beleidsgroep MDT.
<i>Uitvoerder</i>	O&W.
<i>Levert bijdrage aan GSB doelstelling</i>	Sluitende aanpak hulp.
<i>Kosten</i>	1. PM Samenwerking MDT VO 2. 195.000 MDT VMBO 3. 100.000 MDT VO (HAVO, VWO)
<i>Dekking</i>	1. Regulier budget instellingen 2. Afweging kadernota 2005 3. Afweging kadernota 2005
<i>Actie 3: Schoolmaatschappelijk werk direct toegankelijk voor ouders</i>	
<i>Doel</i>	Bereikbaarheid hulp voor ouders vergroten.
<i>Activiteit</i>	Uitvoerder schoolmaatschappelijk werk (Jeugdzorg) opdracht geven werkwijze aan te passen.
<i>Tijdsplanning</i>	
<i>Beoogd resultaat in 2004</i>	Schoolmaatschappelijk werk is bekend bij alle ouders op alle scholen.
<i>Metten van resultaten</i>	Jaarverslag schoolmaatschappelijk werk.
<i>Uitvoerder</i>	Jeugdzorg.
<i>Levert bijdrage aan GSB doelstelling</i>	Sluitend aanbod aan hulp.
<i>Kosten</i>	PM
<i>Dekking</i>	Regulier budget Opmaat en Jeugdzorg.

<i>Actie 4: Netwerken voortgezet onderwijs</i>	
<i>Doel</i>	Sluitend netwerk hulpverlening voor alle kinderen in het voortgezet onderwijs.
<i>Activiteit</i>	Verbreden deelnemers netwerk voortgezet onderwijs.
<i>Tijdsplanning</i>	Voor januari 2004.
<i>Beoogd resultaat in 2004</i>	Toetsen MDT voortgezet onderwijs aan landelijke afspraken 'bestrijden voortijdige schoolverlaters. Protocol voor samenwerking en informatieoverdracht.
<i>Meten van resultaten</i>	Vaststellen indicatoren via de onderwijsmonitor.
<i>Uitvoerder</i>	Gemeente O&W/Onderwijs.
<i>Levert bijdrage aan GSB doelstelling</i>	Sluitende aanpak hulp.
<i>Kosten</i>	PM
<i>Dekking</i>	Regulier budget instelling

<i>Actie 5: Versterken RMC functie</i>	
<i>Doel</i>	Verbeteren registratie van jongeren zonder werk en die niet op school zitten door koppeling met de CWI registratie.
<i>Activiteit</i>	Afspraken met Jeugdzorg, Onderwijs en Welzijn en de Sociale Dienst.
<i>Tijdsplanning</i>	2004 start.
<i>Beoogd resultaat in 2004</i>	Alle jongeren in beeld die niet naar school gaan of geen werk hebben.
<i>Meten van resultaten</i>	RMC verslagen.
<i>Uitvoerder</i>	RMC.
<i>Levert bijdrage aan GSB doelstelling</i>	Sluitende aanpak hulp.
<i>Kosten</i>	PM
<i>Dekking</i>	Budget O&W (onderwijs)

<i>Actie 6: Signaleringsnetwerk</i>	
<i>Doel</i>	Alle kinderen en jongeren die hulp nodig hebben in beeld hebben en van hulp voorzien door een gecoördineerde aanpak.
<i>Activiteit</i>	
<i>Tijdsplanning</i>	In 2003 uitvoering signaleringsnetwerk.
<i>Beoogd resultaat in 2003</i>	50 jongeren sluitend in beeld en van hulp voorzien door middel van een gecoördineerde aanpak.
<i>Beoogd resultaat in 2005</i>	Op basis van evaluatie in 2006 in die wijken waar het nodig is een aanvullend aanbod aan hulpverlening in de wijk bieden.
<i>Uitvoerder</i>	Jeugdzorg.
<i>Levert bijdrage aan GSB doelstelling</i>	Sluitend signaleren van problemen bij jeugdigen tot en met 16 jaar.
<i>Kosten</i>	€ 100.000
<i>Dekking</i>	Afweging kadernota 2005

<i>Actie 7: Hulp ex/vluchtelingen kinderen</i>	
<i>Doel</i>	Alle kinderen van hulp voorzien.
<i>Activiteit</i>	Organisaties verzoeken in beschikkingen extra Aandacht te besteden aan deze groep kinderen.
<i>Tijdsplanning</i>	2004.
<i>Beoogd resultaat in 2005</i>	Voormalig vluchtelingkinderen krijgen hulp aangeboden.
<i>Meten van resultaten</i>	Jaarverslagen Opmaat, Jeugdzorg.
<i>Uitvoerder</i>	Gemeente, SenO.
<i>Levert bijdrage aan GSB doelstelling</i>	Sluitende aanpak hulp.
<i>Kosten</i>	PM
<i>Dekking</i>	Regulier budget instellingen

<i>Actie 8: Netwerk T-team</i>	
<i>Doel</i>	Een sluitend vangnet voor thuisloze jongeren.
<i>Hoe</i>	Gemeente vraagt Jeugdzorg voorstellen te doen om de aanpak sluitend te krijgen.
<i>Met wie wordt samengewerkt</i>	
<i>Wie is initiatiefnemer</i>	Gemeente/O&W.
<i>Meten van resultaten</i>	Jaarverslag Jeugdzorg.
<i>Tijdsplanning</i>	2004.
<i>Beoogd resultaat in 2005</i>	Thuisloze jongeren komen bij de juiste instantie. aan en vallen tussendoor niet uit de boot.
<i>Uitvoerder</i>	Jeugdzorg.
<i>Levert bijdrage aan GSB doelstelling</i>	
<i>Kosten</i>	PM
<i>Dekking</i>	Regulier budget Jeugdzorg

<i>Actie 9: Bestuurlijke afspraken Wet op de Jeugdzorg</i>	
<i>Doel</i>	Bestuurlijke afspraken maken met de provincie en de gemeente in het kader van de Wet op de Jeugdzorg zodat er een sluitende samenwerking tussen lokaal jeugdbeleid en Jeugdzorg ontstaat.
<i>Activiteit</i>	Stappenplan VNG gezamenlijk doornemen met politiek.
<i>Tijdsplanning</i>	Najaar 2003.
<i>Beoogd resultaat in 2004</i>	Convenant met de provincie waarin Dordrecht op basis van haar eigen inzichten afspraken maakt met de provincie over de samenhang en samenwerking tussen lokaal en provinciaal jeugdbeleid.
<i>Meten van resultaten</i>	Convenant ondertekend door provincie en gemeente in 2003.
<i>Uitvoerder</i>	Gemeente Dordrecht, mogelijk samen met andere steden.
<i>Levert bijdrage aan GSB doelstelling</i>	Sluitend signaleren van problemen bij jeugdigen tot en met 16 jaar.
<i>Financiën</i>	PM
<i>Dekking</i>	Regulier budget instellingen

<i>Actie 10: Schuldhulpverlening</i>	
<i>Doel</i>	Voorkomen van schulden.
<i>Hoe</i>	Door middel van voorlichtingscursussen op school, pilot maximaal 5 groepen.
<i>Met wie wordt samengewerkt</i>	Scholen.
<i>Wie is initiatiefnemer</i>	Nader te bepalen.
<i>Tijdsplanning</i>	
<i>Beoogd resultaat in 2005</i>	
<i>Uitvoerder</i>	Bureau schuldhulpverlening.
<i>Levert bijdrage aan GSB doelstelling</i>	Sluitende aanpak hulpverlening.
<i>Kosten</i>	€ 5.000
<i>Dekking</i>	Budget O&W

<i>Actie 11: Actie sociale kaart</i>	
<i>Opdrachtgever</i>	O&W.
<i>Kosten</i>	In 2005 € 40.000 en in de resterende jaren € 20.000
<i>Dekking</i>	Budget O&W (éénmalige kosten) Afweging kadernota 2005 (structurele kosten)

7. Uitvoeringsplan Veiligheid

<i>Actie 1: Verminderen enge plekken 1</i>	
<i>Doel</i>	Jongeren voelen zich minder onveilig in de openbare ruimten.
<i>Activiteit</i>	Enge plekken in kaart brengen op basis van de Inbreng van de jeugd.
<i>Met wie wordt samengewerkt</i>	Jongeren, DWO.
<i>Tijdsplanning</i>	Start: medio 2004, einde: eind 2004.
<i>Beoogd resultaat in 2004</i>	Enge plekken plattegrond.
<i>Beoogd resultaat in 2006</i>	Op basis van de plattegrond aanpassingen doen in de fysieke omgeving zodat de enge plekken niet meer als onveilig ervaren worden.
<i>Meten van resultaten</i>	Jeugdmonitor.
<i>Uitvoerder</i>	Stadswerken, DWO.
<i>Levert bijdrage aan GSB doelstelling</i>	Jeugd voelt zich veilig.
<i>Kosten</i>	PM
<i>Dekking</i>	Budget Stadswerken

<i>Actie 2: Verminderen enge plekken 2</i>	
<i>Doel</i>	Op basis van voortgangsrapportage van Stadsontwikkeling jongeren betrekken bij planontwikkeling. Bijvoorbeeld bij het ontwerpen van nieuwe woongebieden, fietsroutes e.d. jongeren raadplegen over de inrichting ter voorkoming van het ontstaan van enge plekken.
<i>Activiteit</i>	Rondetafelconferentie met jeugd over (her)inrichten woonomgeving.
<i>Met wie wordt samengewerkt</i>	Jongeren, DWO.
<i>Tijdsplanning</i>	Eerste kwartaal 2004.
<i>Beoogd resultaat in 2005</i>	Input jongeren helpt mee om de woonomgeving fysiek veiliger in te kunnen richten.
<i>Meten van resultaten</i>	Jeugdmonitor.
<i>Uitvoerder</i>	Stadsontwikkeling.
<i>Levert bijdrage aan GSB doelstelling</i>	Jeugd voelt zich veilig.
<i>Kosten</i>	PM
<i>Dekking</i>	Budget Stadsontwikkeling

<i>Actie 3: Hangjongeren in Stadspolders</i>	
<i>Doel</i>	Verminderen van hinderlijke en overlastgevende jeugdgroepen, ontwikkelen van methodiek rond aanpak diverse vormen van groepsriminaliteit/hangjongeren (methode Beke).
<i>Met wie wordt samengewerkt</i>	OOV, DWO, politie, wijkmanager Stadspolders.
<i>Tijdsplanning</i>	Start januari 2004.
<i>Beoogd resultaat in 2005</i>	Vermindering hinderlijke en overlastgevende hangjongeren in Stadspolders.
<i>Beoogd resultaat in 2007</i>	Vermindering hinderlijke en overlastgevende hangjongeren in meerdere Dordtse wijken.
<i>Meten van resultaten</i>	Politie en Wijk MT.
<i>Wie is initiatiefnemer</i>	Politie neemt initiatief. Samen met OOV, O&W en wijkmanager Stadspolders wordt aanpak ontwikkeld.
<i>Uitvoerder</i>	Politie en DWO.
<i>Levert bijdrage aan GSB/IVP doelstelling</i>	Verminderen van jeugdcriminaliteit, daling jeugdige delictplegers, jeugd voelt zich veilig.
<i>Kosten</i>	PM.
<i>Dekking</i>	Regulier budget instellingen

<i>Actie 4: KidsTegenGeweld</i>	
<i>Doel</i>	Kinderen op de basisschool bewust maken dat pesten, geweld en agressie geen oplossing bieden.
<i>Activiteit</i>	Kick-off bijeenkomst + uitvoering ideeën van kinderen.
<i>Met wie wordt samengewerkt</i>	Landelijke Stichting TegenZinloosGeweld, OOV en O&W.
<i>Tijdsplanning</i>	Kick-off in september 2004. Uitvoering ideeën van kinderen in schooljaar 2004-2005.
<i>Beoogd resultaat in 2005</i>	Kinderen uit KidsTeams zijn zich meer bewust van zinloosheid geweld.
<i>Meten van resultaten</i>	Aantal deelnemende kinderen, aantal deelnemende basisscholen.
<i>Wie is initiatiefnemer</i>	OOV.
<i>Uitvoerder</i>	Landelijke Stichting TegenZinloosGeweld.
<i>Levert bijdrage aan GSB doelstelling</i>	Jeugd voelt zich veilig, vermindering recidive 12-minners.
<i>Financiën</i>	PM
<i>Dekking</i>	Budget OOV

<i>Actie 5: Jeugdige veelplegers</i>	
<i>Doel</i>	Verminderen van aantal jeugdige veelplegers.
<i>Hoe</i>	Afsluiten convenant tussen OM, politie, gemeente en alle bij de nazorg van veelplegers betrokken instanties.
<i>Met wie wordt samengewerkt</i>	Politie, OM en instanties voor nazorg.
<i>Tijdsplanning</i>	2004–2009.
<i>Beoogd resultaat in 2005</i>	Sluitende aanpak jeugdige veelplegers.
<i>Meten van resultaten</i>	Politiemonitor.
<i>Wie is initiatiefnemer</i>	Politie en OM.
<i>Uitvoerder</i>	Bureau Veelplegers (politie).
<i>Levert bijdrage aan GSB doelstelling</i>	Vermindering jeugdcriminaliteit, jeugd voelt zich veilig, daling jeugdige delictplegers.
<i>Kosten</i>	PM.
<i>Dekking</i>	Budget OOV/O&W en instellingen

<i>Actie 6: Verdieping: Jeugd & Veiligheid</i>	
<i>Doel</i>	Verbetering in de aanpak van jeugd & veiligheid.
<i>Hoe</i>	Discussiebijeenkomsten over onderwerpen jeugd & veiligheid.
<i>Met wie wordt samengewerkt</i>	In ieder geval gemeente, OM en politie.
<i>Tijdsplanning</i>	2004–2006.
<i>Beoogt resultaat in 2005</i>	Meer samenhang in beleid jeugd & veiligheid.
<i>Meten van resultaten</i>	
<i>Wie is initiatiefnemer</i>	OOV.
<i>Uitvoerder</i>	OOV en O&W.
<i>Levert bijdrage aan GSB doelstelling</i>	Vermindering jeugdcriminaliteit, jeugd voelt zich veilig.
<i>Kosten</i>	PM.
<i>Dekking</i>	Budget OOV/O&W en instellingen

8. Uitvoeringsplan werk

<i>Actie 1: Sluitende aanpak/ketenaanpak risicoleerlingen/jongeren zonder school en werk niet bereikte jongeren door de Sociale Dienst (Route 23)</i>	
<i>Doel</i>	Alle jongeren van 16-23 jaar die geen werk of scholing hebben een passend traject aanbieden.
<i>Activiteit</i>	1. Uitvallers van school en werk gaan naar het praktijkonderwijs, krijgen job coaching of volgen een ander traject. Jongeren met uitkering worden binnen acht dagen naar een werkplaats toegeleid. 2. Sluitende aanpak verbeteren in de vorm van een servicepunt.
<i>Tijdsplanning</i>	
<i>Beoogd resultaat in 2005</i>	Een gezamenlijk gecoördineerde aanpak van risicoleerlingen waardoor voortijdig schoolverlaten vermindert.
<i>Met wie wordt samengewerkt</i>	Leerplicht, de Sociale Dienst, RMC, CWI en Da Vinci.
<i>Uitvoerder</i>	De Sociale Dienst samen met de andere partners (Route 23).
<i>Levert bijdrage aan GSB doelstelling</i>	Terugbrengen aantal schoolverlaters zonder startkwalificatie.
<i>Kosten</i>	PM
<i>Dekking</i>	Budget O&W (plan Route 23.)

Planning uitvoering acties

Korte termijn 2004

Domein educatie/onderwijs:

- Overdrachtsformulier
- Netwerk 0-6 jaar

Domein spelen, verkennen/vrijetijd

- Jeugd informeren
- Participatie van jongeren 12-23 jaar
- Vraaggestuurd aanbod ontwikkelen
- Herbezinning jongerenwerk
- Ontwikkelen integraal speelruimtebeleid

Domein kinderopvang

- Tieneropvang
- Sluitende aanpak hulp
- Pilot bij achterstanden

Domein jeugdgezondheidszorg

- Regierol gemeente bij de JGZ

Domein opvoedingsondersteuning (2004/2005)

- Steunpunt opvoeding
- Verbeteren aanbod opvoeding
- Vraaggericht werken
- Sluitend overlegmodel jeugd
- Wijkoverleggroep jeugd

Domein hulpverlening en bescherming

- Signaleringsnetwerk
- Netwerken voortgezet onderwijs
- Bestuurlijke afspraken Wet op de Jeugdzorg
- Netwerk T-team

Domein Veiligheid

- Sluitende aanpak

Domein Werk

- Sluitende aanpak werk

Langere termijn 2005, 2006 en 2007

Domein opvoedingsondersteuning

- Vervolg steunpunt opvoeding

Domein spelen, verkennen/vrijetijd

- Activiteitenaanbod versterken voor kinderen
- Georganiseerd spelen uitbreiden
- Jongerenaccommodaties
- Participatie jeugd tot 12 jaar
- Activiteitenaanbod versterken 4-23 jaar

Domein hulpverlening en bescherming

- Niet of nauwelijks bereikte groepen

Schuldhulpverlening

Domein veiligheid

Uitwerking thema's jeugd en veiligheid: veilig uitgaan en 'hangen' in de openbare ruimten.

Verminderen enge plekken 1 en 2.

Financiële paragraaf

Domein 'Educatie & Onderwijs'									
		Kosten 2004	Kosten 2005	Kosten 2006	Kosten 2007	Kosten 2008	Dekking binnen O&W	Dekking Overig	Afweging kadernota 2005
Actie 1	Overdrachtsformulier, toereikendheid middelen peuterwerk	Gerealiseerd					Kadernota 2004		
Actie 2	Netwerk 0-6 jaar							Regulier budget instellingen	

Domein 'Spelen, verkennen en vrijetijd'									
		Kosten 2004	Kosten 2005	Kosten 2006	Kosten 2007	Kosten 2008	Dekking binnen O&W	Dekking Overig	Afweging kadernota 2005
Actie 1	Jeugd informeren (12 tot 23 jaar)						GSB middelen Campagne middelen		
Actie 2	Participatie van jeugdigen tot 12 jaar						GSB middelen		
Actie 3	Participatie van jongeren (12 tot 23 jaar)						GSB middelen	Regulier budget DWO	
Actie 4	In het kader van de campagne een vraaggestuurd aanbod ontwikkelen (12 tot 23 jaar)						GSB middelen Campagnemiddelen		
Actie 5	Jeugdmonitor (8 tot 23 jaar)		46.500	46.500	46.500	46.500	GSB middelen		
Actie 6	Activiteitenaanbod versterken (4 tot 23 jaar)							Regulier budget DWO	
Actie 7	Georganiseerd spelen uitbreiden			300.000	300.000	300.000			X afwegen kadernota 2006
Actie 8	Ontwikkelen integraal speelruimtebeleid						Budget O&W (GSB, Tos, speeltuinwerk)	Budget Stadswerken, Stadsontwikkeling, Sport & Recreatie	
Actie 9	Herbezinning op de positie van het jongerenwerk							Regulier budget DWO	
Actie 10	Jongeren accommodaties						(discussie accommodatiebeleid)		

Domein 'Kinderopvang'									
		Kosten 2004	Kosten 2005	Kosten 2006	Kosten 2007	Kosten 2008	Dekking binnen O&W	Dekking Overig	Afweging kadernota 2005
Actie 1	Uitbreiden tieneropvang							Werkgevers en Rijk	
Actie 2	Pilot specifiek beleid		226.890				Budget O&W (Kinderopvang)		
Actie 3	Dagarrangementen								
Actie 4	Sluitende aanpak hulp							Regulier budget Opmaat	

Domein 'Gezondheid'									
		Kosten 2004	Kosten 2005	Kosten 2006	Kosten 2007	Kosten 2008	Dekking binnen O&W	Dekking Overig	Afweging kadernota 2005
Actie 1	Bepalen regierol gemeente bij de JGZ							Regulier budget GGD en Opmaat	
Actie 2	Verzamelen beleidsinformatie JGZ							Regulier budget GGD	
Actie 3	Beïnvloeden leefstijl jongeren							Regulier budget instellingen	

Domein 'Opvoedingsondersteuning'									
		Kosten 2004	Kosten 2005	Kosten 2006	Kosten 2007	Kosten 2008	Dekking binnen O&W	Dekking Overig	Afweging kadernota 2005
Actie 1	Één loket voor ouders in de wijken: steunpunt opvoedingsondersteuning							Regulier budget instellingen	
Actie 2	Verbeteren aanbod opvoedingsondersteuning		287.259	287.259	287.259	287.259		Regulier budget instellingen	
Actie 3	Vraaggericht werken							Regulier budget instellingen	

Domein 'Hulpverlening & Bescherming'									
		Kosten 2004	Kosten 2005	Kosten 2006	Kosten 2007	Kosten 2008	Dekking binnen O&W	Dekking Overig	Afweging kadernota 2005
Actie 1	Inventarisatie psychosociale problematiek						Budget O&W		
Actie 2	Samenwerking MDT's VO							Regulier budget instellingen	
	Uitbreiding MDT's VO (HAVO,VWO)		100.000	100.000	100.000	100.000			x
	Uitbreiding MDT's VMBO		195.000	195.000	195.000	195.000			x
Actie 3	Schoolmaatschappelijk werk direct toegankelijk voor ouders							Regulier budget Opmaat en Jeugdzorg	
Actie 4	Netwerken voortgezet onderwijs							Regulier budget instellingen	
Actie 5	Versterken RMC functie						Budget O&W (Onderwijs)		
Actie 6	Signaleringsnetwerk		100.000	100.000	100.000	100.000			x
Actie 7	Hulp (ex)vluchtelingen kinderen							Regulier budget instellingen	
Actie 8	Netwerk T-Team							Regulier budget Jeugdzorg	
Actie 9	Bestuurlijke afspraken Jeugdzorg							Regulier budget instellingen	
Actie 10	Schuldhelpverlening		5000				Budget O&W		
Actie 11	Sociale kaart		40.000	20.000	20.000	20.000	Budget O&W		x (structurele

							(eenmalige kosten)		kosten)
--	--	--	--	--	--	--	--------------------	--	---------

Domein 'Veiligheid'									
		Kosten 2004	Kosten 2005	Kosten 2006	Kosten 2007	Kosten 2008	Dekking binnen O&W	Dekking Overig	Afweging kadernota 2005
Actie 1	Verminderen enge plekken 1							Budget Stadswerken	
Actie 2	Verminderen enge plekken 2							Budget Stadsontwikkeling	
Actie 3	Hangjongeren in Stadspolders							Regulier budget instellingen	
Actie 4	KidsTegenGeweld							Budget OOV	
Actie 5	Jeugdige veelplegers						Budget O&W	Budget OOV en instellingen	
Actie 6	Verdieping Jeugd en Veiligheid						Budget O&W	Budget OOV en instellingen	

Domein 'Werk'									
		Kosten 2004	Kosten 2005	Kosten 2006	Kosten 2007	Kosten 2008	Dekking binnen O&W	Dekking Overig	Afweging kadernota 2005
Actie 1	Sluitende aanpak, ketenaanpak risico leerlingen, jongeren zonder school en werk niet bereikte jongeren door de sociale dienst (route 23)						Budget O&W (Plan route 23)		

Opzet meerjarenraming jeugdbeleid

	2004	2005	2006	2007	2008
Eenmalige kosten NB					
Domein Spelen, verkennen en vrijetijd Actie 6 Activiteiten aanbod versterken: extra aandacht kinderwerk	50.000				
Domein Hulpverlening & Bescherming Actie 10 Schuldhulpverlening		5.000			
Domein Hulpverlening & Bescherming Actie 11 Sociale kaart		20.000	20.000		
Domein Veiligheid Actie 6 Verdieping Jeugd en veiligheid: Stimuleringsbijdrage veilig uit in de stad		5.000			
Totale investeringen	50.000	30.000	20.000		
Structurele kosten					
Domein Spelen, verkennen en vrijetijd Actie 7 Georganiseerd spelen (TOS) uitbreiden n.b. 1			300.000	300.000	300.000
Domein Hulp & Bescherming Actie 6 Uitbreiden signaleringsnetwerk		100.000	100.000	100.000	100.000
Domein Hulpverlening & Bescherming Actie 2 MDT's VO (HAVO, VWO) n.b. 2.		100.000 - pm	100.000 - pm	100.000 - pm	100.000 - pm
Domein Hulpverlening & Bescherming Actie 2 MDT VMBO n.b. 2	82.000	195.000 - pm	195.000 - pm	195.000- pm	195.000 - pm
Domein Hulpverlening & Bescherming Actie 11 Sociale kaart n.b.3.		40.000	20.000	20.000	20.000
Totaal exploitatiekosten n.b. 2.	82.000	435.000 - pm	715.000 - pm	715.000 - pm	715.000 - pm
Structurele besparingen (reeds onderdeel van het innovatie traject)*					
Jeugdvoorzieningen en jeugdparticipatie		150.000	250.000	250.000	250.000

Toelichting éénmalige kosten.

n.b. Totaal eenmalige kosten van € 100.000,-- ten laste van het saldo jaarrekening 2003 van de sector O&W.

Toelichting specificatie investeringen:

n.b. 1. *Georganiseerd spelen uitbreiden (TOS):*

Afwegen bij de kadernota 2006

n.b. 2.. *MDT VO, HAVO en VWO. Toelichting - pm*

Medefinanciering door scholen/interne zorgstructuur.

Tevens is er overleg met de provincie over medefinanciering

Vóór de bespreking van de kadernota 2005 is helderheid over de hoogte van de medefinanciering vanuit het onderwijs/ provincie.

n.b. 3.. *De sociale kaart*

Medefinanciering door de Drechtsteden en organisaties die door de gemeente gesubsidieerd worden.

Jongerenaccommodaties

Accommodatiebeleid DWO.

De sector O&W brengt de accommodatie van de DWO in kaart. Op basis van deze inventarisatie wordt vastgesteld wat het accommodatie beleid DWO gaat inhouden. Onderdeel van het accommodatiebeleid is de accommodatie ten behoeve van jongerenactiviteiten. In april wordt het accommodatiebeleid DWO vastgesteld. Het accommodatievraagstuk loopt mee in de discussie van het accommodatiebeleid.

Activiteitenaanbod versterken: extra aandacht kinderwerk.

De DWO ontvangt van de gemeente een subsidie voor het basis buurtwerk.

In 2004 wordt vastgesteld wat door de gemeente verstaan wordt onder basis buurtwerk in relatie met de basis infrastructuur. Door de gemeente gaat vastgesteld worden welk deel van het basis budget besteedt gaat worden aan kinderwerk in de wijken. Uitbreiding kinderwerk vindt plaats binnen het bestaande budget.

Toelichting Structurele besparingen jeugdvoorzieningen en jeugdparticipatie:

Binnen het product jeugdvoorzieningen en jeugdparticipatie zal de sector O&W een besparing doorvoeren van € 150.000 in 2005. In de jaren 2006, 2007, 2008 een besparing van € 250.000. De besparingen worden bijvoorbeeld gevonden door het niet continueren van aflopende projecten cq meer efficiënt werken.

Deze besparingen zijn invulling van de besluitvorming van de begroting 2004 (innovatie).

Bijlagen

Bijlage
Doelstellingen Grotestedenbeleid

Domein	Onderwijs & Educatie
GSB – MOP doelstelling 3 en 7	3) Per saldo dienen de investeringen te resulteren in een halvering van het (nu veel te grote) aantal leerlingen dat voortijdig het onderwijs verlaat. 7) Zorg voor adequate basisinfrastructuur en waardering voorzieningenniveau ten minste op gemiddelde G21 in 2010; halvering verschil in 2004.
Streefcijfers	Bereik van het peuterwerk van 55% naar 70%. Terugbrengen aantal schoolverlaters. Maatwerk voor resterende schoolverlaters.
Stand van zaken	In 2001 is het bereik van het peuterwerk 59%. Onderzocht wordt of 70% realistisch is. 4% van alle jongeren zit niet op school, hebben geen werk en staan niet bij het arbeidsbureau ingeschreven.

Domein	Spelen, verkennen & vrijetijdsbesteding
GSB – MOP doelstelling 5 en 7	5) Het streven is de leefbaarheidscore in 2010 op het gemiddelde van de grote steden te brengen. In 2004 moet daartoe in de vier achterstandswijken de leefbaarheidscore met gemiddeld 10% zijn verbeterd. 7) Zorg voor adequate basisinfrastructuur en waardering voorzieningenniveau ten minste op gemiddelde G21 in 2010; halvering verschil in 2004.
Streefcijfers	Vergroten deelname jeugdactiviteiten door versterking wijkaanbod. 75% jeugd is tevreden over de ruimte in de buurt en uitgaan. Verbeteren tevredenheid groen en speelvoorzieningen in 2010 met 25%.
Stand van zaken	Jongerenwerk is uitgebreid. In 2001 is 45% van de jongeren tevreden over de ruimte in de buurt. 75% van de jongeren van 12-17 jaar zijn tevreden over uitgaan in de stad.

Domein	Kinderopvang
GSB – MOP doelstelling 7	7) Zorg voor adequate basisinfrastructuur en waardering voorzieningenniveau ten minste op gemiddelde G21 in 2010; halvering verschil in 2004.
Streefcijfers	In 2010 gaan minstens 200 kinderen naar de NSO.
Stand van zaken	Er zijn 800 plaatsen BSO/NSO gerealiseerd.

Domein	Gezondheid
GSB – MOP doelstelling 7	7) Zorg voor adequate basisinfrastructuur en waardering voorzieningenniveau ten minste op gemiddelde G21 in 2010; halvering verschil in 2004.
Streefcijfers	Sluitend bereik van 0-4 jarigen. Sluitende aanpak problemen jeugd 0-16 jarigen.
Stand van zaken	Er is een sluitende aanpak hulpverlening ontstaan door de MDT's in de voorschoolse periode, basisonderwijs en het VMBO.

Domein	Opvoedingsondersteuning
GSB – MOP doelstelling 7	7) Zorg voor adequate basisinfrastructuur en waardering voorzieningenniveau ten minste op gemiddelde G21 in 2010; halvering verschil in 2004.
Streefcijfers	Sluitende aanpak problemen jeugd 0-16 jarigen.
Stand van zaken	Het aanbod van opvoedingsondersteuning is onbekend bij ouders/verzorgers. Instellingen werken te weinig samen.

Domein	Hulp & Bescherming
GSB – MOP doelstelling 7	7) Zorg voor adequate basisinfrastructuur en waardering voorzieningenniveau ten minste op gemiddelde G21 in 2010; halvering verschil in 2004.
Streefcijfers	Sluitend aanpak problemen jeugd 0-16 jarigen.
Stand van zaken	Er is een sluitende aanpak ontstaan door de MDT's in de voorschoolse periode, basisonderwijs en het VMBO. Bij 25% van de jongeren bestaat een vermoeden van psychosociale problemen (bron: <i>Jeugdmonitor</i>). Jongeren hebben vaak al schulden voordat zij aan het werk gaan (bron: <i>Jeugdmonitor</i>).

Domein	Veiligheid
GSB – MOP doelstelling 8¹	8) Minder jeugdcriminaliteit in 2010.
Streefcijfers	60% van de jeugd voelt zich veilig in 2004. Aantal jeugdigen delictplegers is gedaald met 5% in 2004. Wapenbezit onder Dordtse scholieren is gedaald tot 5% in 2004. Drugsoverlast binnenstad is gedaald met 5% in 2004.
Stand van zaken	Overdag voelt 66% zich veilig. 's Avonds 42%. Aantal delictplegers is met 1% gestegen. Wapenbezit is gedaald tot 5%. Drugsoverlast is gedaald van 34% naar 23%. Zowel uit de jeugdmonitor als uit de Jouwweek is gebleken dat veiligheid een onderwerp is dat de jeugd erg bezighoudt.

Domein	Werkgelegenheid
GSB – MOP doelstelling 3	3) Per saldo dienen de investeringen te resulteren in een halvering van het (nu veel te grote) aantal leerlingen dat voortijdig het onderwijs verlaat.
Streefcijfers	Terugbrengen aantal schoolverlaters zonder startkwalificatie. Maatwerk voor de resterende schoolverlaters, gericht op zelfstandigheid en volwassenheid.
Stand van zaken	Circa 560 jongeren tussen de 16 en 22 jaar zitten niet meer op school en hebben geen werk. 19% heeft wel een diploma maar geen startkwalificatie.

¹ Het IVP (Integraal Veiligheidsprogramma) 2003-2006 heeft in verband met de langere looptijd de doelstellingen van het GSB aangescherpt (zie domein 7 'Veiligheid').

Bijlage

Landelijke ontwikkelingen

Twee belangrijke landelijke ontwikkelingen die invloed hebben op het jeugdbeleid worden hieronder beschreven, namelijk *Operatie Jong* en de *Wet op de Jeugdzorg*.

1. Operatie Jong

Operatie Jong is een interdepartementaal samenwerkingsverband tussen de departementen van VWS, OCW, Justitie, SZW en BZK. Met *Operatie Jong* wil het kabinet de samenhang in het jeugdbeleid vergroten door de belangrijkste knelpunten in de uitvoering van het jeugdbeleid op te lossen. Ook wil zij de verschillende onderdelen van het rijksbeleid beter op elkaar afstemmen. Het doel van het beleid is kinderen en jongeren met problemen op tijd en adequaat te ondersteunen in hun verdere ontwikkeling. Voor meer samenhang in het jeugdbeleid moet een gezamenlijke route voor de komende jaren worden uitgezet. De jeugdagenda is hiervoor de start. Het is een algemeen kader dat het handvat biedt voor nieuwe beleidsinitiatieven. Deze agenda wordt na overleg met het veld vastgesteld en is richtsnoer voor het beleid voor de komende jaren.

De jeugdagenda:

Sturing

Ontbreken van eenduidige sturingsfilosofie

Inhoudelijk

Onvoldoende functioneren van de zorgstructuren in en rond het basis-, en voortgezet onderwijs en mbo en de samenwerking tussen die twee structuren. Uitgangspunt: een samenhangend aanbod van zorg in en rond de school.

Maximaliseren van het onderwijsrendement. Uitgangspunt: voorkomen van voortijdige schooluitval.

Samenhang in de voorzieningen voor 0-12 jarigen. Uitgangspunt: een sluitend systeem van opvang en educatie voor kinderen voor 0-12 jarigen.

Vroeg en tijdig signaleren, beoordelen en interveniëren. Uitgangspunt: Een sluitende keten van signaleren, beoordelen en interveniëren met een integrale verantwoordelijkheid voor de jongeren.

Harmoniseren van indicatiestellingen. Uitgangspunt: het beter op elkaar laten aansluiten van indicatiestellingen.

Jeugd en fysieke ruimte. Uitgangspunt: de aandacht voor de fysieke ruimte voor de jeugd vergroten.

Instrumenteel

Registreren van informatieoverdracht tussen instellingen. Uitgangspunt: belangrijke informatie moet op het juiste moment beschikbaar zijn en beschikbaar worden gesteld.

Zeker stellen van gemeentelijke taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden.

Uitgangspunt: het definiëren en toepassen van de taken en verantwoordelijkheden.

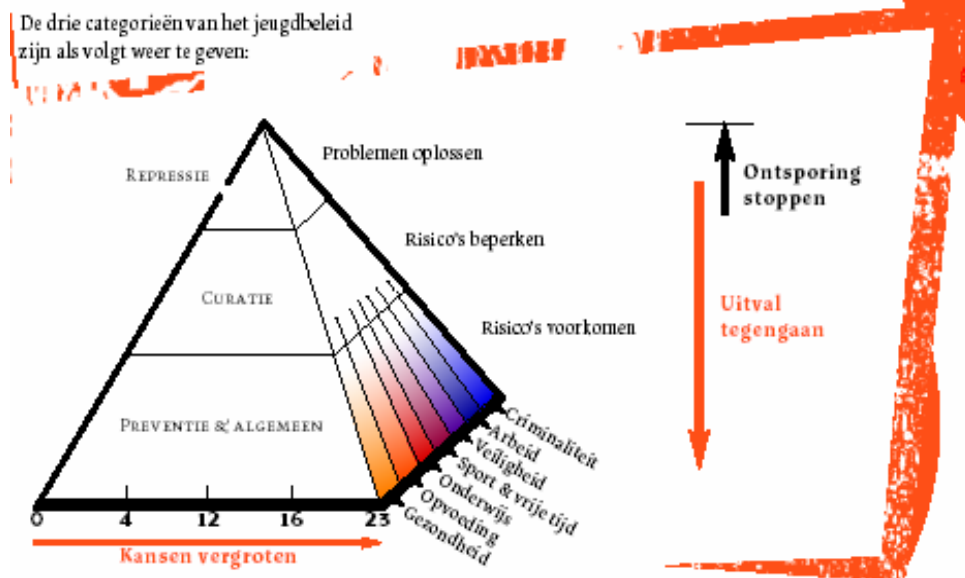
Zicht op de kwaliteit en effectiviteit van preventieve, curatieve en repressieve programma's.

Uitgangspunt: de effectiviteiten van programma's moet duidelijk zijn.

Monitoren. Uitgangspunt: komen tot een landelijke Jeugdmonitor.

Integraal toezicht. Uitgangspunt: het creëren van integraal toezicht.

Categorieën jeugdbeleid

Bron: *Operatie Jong*

Preventie is nodig ter voorkoming van problemen (0-23 jaar).

Curatie is van belang als er zorg nodig is omdat een kind of gezin meervoudige problemen heeft en jeugdzorg hulp biedt (0-23 jaar).

Repressie als preventie en curatie geen soelaas hebben geboden (12-23 jaar).

2. Wet op de Jeugdzorg

Jeugdzorg

De jeugdzorg is voor jeugdigen tot 18 jaar die ernstige opvoedings- en opgroei problemen hebben, waarvoor ondersteuning van de algemene voorzieningen zoals onderwijs, jeugdgezondheidszorg of het maatschappelijk werk, niet helpt. Jeugdzorg is er ook voor de ouder of opvoeder.

Doel van de wet:

Het doel van de wet is de zorg aan jeugdigen en hun ouders te verbeteren en hun positie te versterken. De cliënt staat centraal in een meer transparant en eenvoudiger georganiseerd stelsel voor jeugdzorg.

De uitgangspunten van de wet zijn:

De vraag van de cliënt staat centraal.

Recht op jeugdzorg

Er is één centrale, herkenbare toegang tot de jeugdzorg

De integratie van het advies en meldpunt kindermishandeling, de gezinsvoogdij en de jeugdreclassering in het bureau jeugdzorg

Introductie van gezinscoaching.

De wet richt zich op de *niet* vrij toegankelijke en dus geïndiceerde opvoed- en opgroeihulp. De gemeentelijke opvoed- en opgroeihulp is wel vrij toegankelijk, bijvoorbeeld het (school)maatschappelijk werk, de opvoedspreekuren, enz.

Functies van de gemeente in relatie tot de Wet op de Jeugdzorg

De gemeente is verantwoordelijk voor de vrij toegankelijke opgroei- en opvoedhulp. Deze vormen van hulp vallen binnen de domeinen opvoedingsondersteuning en hulpverlening.

De volgende functies worden onderscheiden:

Informatie.

Signalering.

Toegang tot het gemeentelijke hulpaanbod, beoordelen, toeleiden voor kinderen, jongeren en opvoeders die hulp zoeken.

Pedagogische hulp (advisering en lichte hulpverlening).

Coördinatie van zorg op lokaal niveau.

Overgangsgebied

In het overgangsgebied tussen de vrij toegankelijke en geïndiceerde hulp bestaat de functie 'indicatiestelling' door het bureau Jeugdzorg.

De overeenkomst provincie en gemeente

Om de aansluiting tussen het lokale jeugdbeleid en de provinciale jeugdzorg goed te regelen sluiten de provincie en de gemeente een convenant af.

In werking

De wet treedt naar verwachting medio 2004 of begin 2005 in werking.

Overzicht jeugd- en jongerenactiviteiten plus organisaties in het kader van het Lokaal Jeugdbeleid (per 02/02/2004)

Domein		0-4/6 jaar	4/6-12 jaar	12-18 jaar	18+
Onderwijs & educatie	Activiteiten	- VVE - Peuterwerk - School in de Samenleving (SIS): tussen de middagopvang - Schoolvoorstellingen groep 1 en 2 - Educatief programma bij de vaste collectie DM (kleuters 4-6 jaar)	- School in de Samenleving (SIS): tussen de middagopvang en muziek binnen schooltijd - Verlengde Schooldag: huiswerkbegeleiding - NT – 2 klas (nieuwkomers basisonderwijs) - MDT's - Schoolvoorstellingen groep 7 en 8 - Jeugdweek groep 5 en 6 - Educatief programma bij de vaste collectie DM - Educatief programma bij de vaste collectie SvG - Algemeen Muzikale Vorming - Cultuureducatie via kunstmenu: muziek/dans/theater/beeldende vorming/taal/ audiovisueel/cultureel erfgoed - Op ezels en sokkels: tentoonstelling plus les kunstbeschouwing op school - Rondleidingen (met opdrachten) bij tentoonstellingen en door de kunstuitleen	- MDT's - Time Out - Halte Paterweg/spijbelopvang - Instroomgroep VMBO (opvang asielzoekers en nieuwkomers) - Time-out klassen binnen VMBO - Opvanggroep risicjongeren - Stage groep SDL - CKV-dagen - Factor (jongerentheaterfestival) - Educatief programma bij de vaste collectie DM - Educatief programma bij de vaste collectie SvG (gereed voorjaar 2004) - Vooropleiding muziekvakonderwijs (ToBe) - Cultuureducatie via CKV-vakken: workshops beeldende vorming/theater/ muziek/ dans - Kunstenaar voor 1 dag: workshops met beeldend kunstenaars (CKV) - Rondleidingen (met opdrachten) bij tentoonstellingen en door de kunstuitleen	- Educatief programma NT2 (i.s.m. ROC) bij de vaste collectie DM - Educatief programma NT2 (i.s.m. ROC) bij de vaste collectie SvG (gereed voorjaar 2004) - Diverse projecten Cultuureducatie (2001/2002), theater, film - Atelierroute voor PABO studenten - Rondleidingen (met opdrachten) bij tentoonstellingen en door de kunstuitleen
	Organisaties	- Peuterspeelzalen (peuterwerk en VVE) - DWO, Stichting To Be, Onderwijs (SIS) - Schouwburg Kunstmin - Dordrechts Museum	- Basisonderwijs - Speciaal Onderwijs - Leerplicht - DWO, Stichting To Be, Onderwijs (SIS) - Centrum voor Educatieve Dienstverlening, School Maatschappelijk Werk, GGD (MDT's) - Schouwburg Kunstmin - Dordrechts Museum (DM) - Simon van Gijn - museum aan huis (SvG) - ToBe, muziekschool - CBK, Dordrechts Museum, Museum van Gijn, Kunstmin, Stadsarchief, ToBe (kunstmenu) - Centrum Beeldende Kunst	- VO scholen - Speciaal Onderwijs - Leerplicht - Jeugdzorg, Centrum voor Educatieve Dienstverlening, School Maatschappelijk Werk (MDT's) - Schouwburg Kunstmin - Dordrechts Museum (DM) - Simon van Gijn – museum aan huis (SvG) - ToBe, muziekschool - CBK, Dordrechts Museum, Museum van Gijn, Kunstmin, Stadsarchief, ToBe (CKV-vakken) - Centrum Beeldende Kunst	- MBO/ HBO/WO - Universiteit - ROC - RMC - Dordrechts Museum (DM) - Simon van Gijn - museum aan huis (SvG) - ToBe - Centrum Beeldende Kunst

Domein		0-4/6 jaar	4/6 – 12 jaar	12-18 jaar	18+
<i>Spelen, verkennen & vrije tijd</i>	Activiteiten	- Muziek op schoot - Baby/peuter zwemmen - Openbare speeltuinen - Kinderboerderij - Kinderboekenweek + feest - Dansen met peuters - Dansen voor kinderen - Cultuursafari (zomeractiviteit)	- Cursussen muziekschool - Kinderboerderij - Buitenspeelplaatsen - Sociaal Cultureel Werk - Luifel - Verlengde schooldag: beweging/handvaardigheid en techniek/ creativiteitsontwikkeling en kunstzinnige vorming/ICT/natuur en milieu/sociale vaardigheid - Sportstimulering t.b.v. doelgroepen - Wijk sport: sport-inns/toernooien/ sport in de pauze/ zomeractiviteiten/vaardigheidstraining - Schoolsport: clinics/schoolsporttoernooien/ verlengde schooldag/sportieve school - Spelen met muziek - ToBe Cursussen Berckepoort: cursussen beeldende vorming/ cursussen dans, t.w. streetdance, klassiek ballet, Turks volksdansen/jeugdcircus/gedichtenwerkplaats - ToBe Wijkactiviteiten: De Staart, t.w. monopolyspel, streetdance, mode, ridders en draken, sprookjestheater Oud Krispijn, t.w. monopolyspel Wielwijk, t.w. ik erger me groen en geel, dans je eigen dans, op de foto, portieken schilderen Reeland, t.w. monsterproject, schildercursus/ Stedelijk, t.w. cultuursafari zomeractiviteit)	- Cursussen Muziekschool - Evenementen - Sportbus - Openbare speelplekken - Sociaal Cultureel Werk - Jongerenwerk - Signaleringsnetwerk Oud Krispijn - Luidspreker - Zomer special - Wijk sport: toernooien/zomeractiviteiten/ vaardigheidstraining - Schoolsporttoernooien - CKV-dagen - Factor (jongerentheaterfestival) - ToBe Cursussen Berckepoort: cursussen beeldende vorming/ cursussen dans, t.w. streetdance, Turks volksdansen/ Jeugdtheaterschool, t.w. cursussen en workshops - ToBe Wijkactiviteiten: Noordflank, t.w. wijktheater	- Cursussen Muziekschool - Sociaal Cultureel Werk - Sportstimulering t.b.v. doelgroepen - Sportbus - Schoolsporttoernooien - ToBe Cursussen Berckepoort: beeldende vorming/dans/literatuur/ theater - ToBe Wijkactiviteiten: theater/in ontwikkeling, een cultureel projectbureau door en voor jongeren (i.s.m ToBe, JIP, afdeling Onderwijs en Welzijn) - Lezingen bij tentoonstellingen - Bijeenkomsten 'kijken naar kunst' (kunstbeschouwing/vormgeving/ materialen en technieken)
	Organisaties	- Bibliotheek - Zwembaden - Speeltuinen en speeltuinverenigingen - Schouwburg Kunstmin - ToBe	- Bibliotheek - Stichting ToBe - Sportscholen en sportverenigingen - Scouting - Speeltuinen en speeltuinverenigingen - Buurthuizen - DWO (Sociaal Cultureel Werk) - Zelforganisaties - Speel-o-theek - Zwembaden - Stichting VakantieKinderFeesten - ToBe - Jeugdtheaterschool	- Bibliotheek - Popcentrale - Bibelot - Stichting ToBe - Muziekverenigingen - Sportscholen en sportverenigingen - Culturele Verenigingen - Scouting - Speeltuinen en speeltuinverenigingen - IJshal - Buurthuizen - DWO (Sociaal Cultureel Werk, jongerenwerk) - Thuis op Straat - Nos Kas - Kleine Hobbeltje - JIP - Zelforganisaties - Zwembaden - Stichting VakantieKinderFeesten - Schouwburg Kunstmin - ToBe - Jeugdtheaterschool	- Bibliotheek - Popcentrale - Stichting ToBe - Culturele verenigingen - Sportscholen en sportverenigingen - Discotheken - Buurthuizen - DWO (Sociaal Cultureel Werk) - Zelforganisaties - Horeca - Zwembaden - Muziekverenigingen - IJshal - ToBe - Centrum Beeldende Kunst

<i>Domein</i>		0-4/6 jaar	4/6 – 12 jaar	12-18 jaar	18+
<i>Kinderopvang</i>	Activiteiten	- Dagopvang - Vakantieopvang - Gastouderopvang	- Buitenschoolse Opvang - Vakantieopvang - Gastouderopvang	- Tieneropvang	
	Organisaties	- Kinderopvangorganisaties	- Kinderopvangorganisaties		
<i>Gezondheid</i>	Activiteiten	JGZ-projecten: - Stap in - Vliegende brigade - MDT's 0-4 jaar - Consultatiebureaus	- Overdrachtsformulieren - School in de Samenleving (SIS): aanvullend zorgpakket bestaande uit orthopedagogie/medische zorg/logopedie/SMW - Schoolgruiten - MDT's	- MDT's	
	Organisaties	- Opmaat (JGZ-projecten)	- GGD/jeugdarts - Wijkverpleegkundige - St. Peuterspeelzalen (Overdrachtsformulieren) - Centrum voor Educatieve Dienstverlening, GGD, Jeugdzorg, DWO (SIS) - Scholen, leveranciers van groenten en fruit (Schoolgruiten) - Centrum voor Educatieve Dienstverlening, School Maatschappelijk Werk, GGD (MDT's)	- GGD/ jeugdarts - Centrum voor Educatieve Dienstverlening, School Maatschappelijk Werk, GGD (MDT's)	- GGD
<i>Opvoedings- ondersteuning</i>	Activiteiten	- Opvoedspreekuren - School in de Samenleving (SIS) - Moeders Informeren Moeders (MIM) - Ouderpunten - Taalcursus ouders - Muziek op schoot - Peuterdans	- Opvoedspreekuren - Ouderpunten - School in de Samenleving (SIS): opvoedcursussen en buurtoma/buurtmoeder	- Opvoedspreekuren	
	Organisaties	- Sentro di Mama - DWO, Stichting ToBe, Onderwijs (SIS) - DWO, S&O (ouderpunten) - Home Start - Da Vinci college (taalcursus) - Opmaat (MIM) - ToBe/ muziekschool	- Sentro di Mama - DWO, ToBe, Onderwijs (SIS) - Menzil	- Sentro di Mama	

<i>Domein</i>		<i>0-4/6 jaar</i>	<i>4/6-12 jaar</i>	<i>12-18 jaar</i>	<i>18+</i>
<i>Hulp & Bescherming</i>	Activiteiten			- T-Team - Entree - Verslavingszorg - Huiselijk geweld	- T-Team - Algemeen Maatschappelijk Werk (AMW) - Verslavingszorg - Entree - Maatschappelijke Opvang - Vrouwenopvang - Huiselijk geweld
	Organisaties	- Raad voor de Kinderbescherming - Jeugdzorg	- Raad voor de Kinderbescherming - Menzil - Kindertelefoon - Jeugdzorg	- Raad voor de kinderbescherming - Kindertelefoon - Jeugdzorg (T-Team, Entree) - Delta Bouman (Verslavingszorg) - o.a. Politie, Justitie, GGD, Blijf van mijn Lijf, Opmaat, Grote Rivieren (Huiselijk geweld)	- Jeugdzorg (T-Team, Entree) - Opmaat (AMW) - Delta Bouman (Verslavingszorg) - Leger des Heils (Maatschappelijke Opvang) - Blijf van mijn Lijf (Vrouwenopvang) - o.a. Politie, Justitie, GGD, Blijf van mijn Lijf, Opmaat, Grote Rivieren (Huiselijk geweld)
<i>Werk</i>	Activiteit			- WIW - Werkpunten intensieve wijken plus Crabbehof	- Werkpunten intensieve wijken plus Crabbehof
	Organisatie				
<i>Veiligheid</i>	Activiteit	- Veiligheidseisen i.v.m. afgifte vergunning in het kader van peuterwerk	- School adoptieplan 12-minners - MDT's - KidsTegenGeweld - STOP	- Veilig in en om de school - Jeugd Preventie Team (JPT) - Criem - ITB CRIEM - ITB Harde Kern - Justitie in de Buurt (JIB)	- Justitie in de buurt (JIB) - ITB Harde Kern
	Organisaties		- Centrum voor Educatieve Dienstverlening, School Maatschappelijk Werk, GGD (MDT's) - Bureau HALT - Raad voor de Kinderbescherming	- Politie - Bureau HALT - Jeugdreclassering - OM - Raad voor de Kinderbescherming	- Politie - Bureau HALT - Reclassering - OM

Specifiek voor allochtone jeugd en jongeren